VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 18 — Vol. L vuosikerta | Sudbury, Ont. | Torstai, helmik. 10 p. 1966 — Thursday, Feb. 10, 1966

Elinkustannukset nousevat Ontariossa

Maakuntahallituksen budjettiesityksessä myyntiveron korotus 5 prosenttiin; raskain verokuorman lisäys jälleen köyhemmille ihmisille

Toronto. — Ontarion rahastonhoitaja James Allan esitti eilen lainlaatijakunnassa hallituksen uuden budjetin missä selvästi ennustetaan, että miltei kaikkien tavaroiden hinnat tulevat nousemaan Ontariossa.

Budjettipuheessa sanottiin, että gasoliinin, savukkeiden, väkijuomien ja asuntokaupoista perittävät verot nousevat, minkä lisäksi tavallinen myyntivero korotetaan nykyisestä 3 prosentista 5 prosenttiin. Kaiken tämän lisäksi myyntiveroa tullaan perimään pitkän matkan puhelinkäytöstä ja sähkeistä.

Hallitus arvioi, että täten sen verotuloja voidaan lisätä $195,000,000:lla vuosittain eli $28 suurempaan summaan vuosittain kuin tähän asti on peritty maakunnan asukasta kohden.

Opposition jäsenien valmistautuessa arvostelemaan budjettia joka on jo saanut nimekseen "köyhien rasittamisbudjetti", Allan ilmoitti että tuloveroa voidaan korottaa 4 prosentilla ellei Ottawa suostu palauttamaan perimistään tuloveroista vastaavaa summaa maakunnalle.

Vaikka ruokatavarat, lasten vaatteet, lääkkeet ja jotkut muut tuotteet, jotka ovat jo aikaisemmin olleet vapaita 3 prosentin myyntiverosta, jäävät edelleenkin vapaiksi huhtikuun 1 päivänä voimaan astuvasta 5 prosentin myyntiverosta, niin ei ole olemassa suurtakaan epäilyä siitä etteikö kuluttajat joudu maksamaan enemmän näistäkin tuotteista lisääntyvien tuotantokustannuksien takia.

Yhtiöiden tuloveroa ei ole ehdotettu korotettavaksi. Mr. Allan sanoi, että hänen mielestään ei olisi korotettava tätä veroa sillä sen korottaminen voisi johtaa siihen, että investointi Ontarion teollisuuteen vähentyisi.

Myyntiveron korottaminen on ensimmäinen sitten sen perimisen aloittamisen v. 1961.

Quebecissa peritään nykyään 6 prosenttia myyntiveroa ja New Brunswickissa suunnitellaan tehtävän samoin ensi heinäkuun 1 p:stä lähtien. Manitobassa ja Albertassa ei peritä mitään myyntiveroa. British Columbiassa Newfoundlandissa, Nova Scotiassa, Prince Edward Islandissa ja Saskatchewanissa peritään 5 prosentin myyntivero.

Budjetissa ei tarjota mitään muuta verohuojennusta kuin perintöveron kohdalta. Lesket eivät joudu maksamaan perintöveroa ensimmäisen $75,000 kohdalta aikaisemman $60,000 asemesta. Huolettavien lapsien kohdalta kohoaa perintöverovapaus $15.000:iin nykyisestä $10,000:sta ja huolettavien orpojen kohdalta $25,000:iin nykyisestä $15,000:sta.

Rahastonhoitajan esittämässä bud jettiehdotuksessa sanottiin, että 73 prosenttia valtion verotuloista käytetään opetus- ja terveyshuoltotarkoituksiin.

Gasoliinivero korotetaan yhdellä sentillä 16 senttiin gallonaa kohden ja maanteillä käytetyn naftan (dieselöljyn) vero puolellatoista sentillä 22 senttiin gallonaa kohden.

Savukevero kohoaa 2 sentillä 20 savukkeen laatikkoa kohden. Kiinteimistön omistuksen siirtämisestä peritty yhden viidsosa prosentin vero kaksinkertaistuu kahteen viidesosaprosenttiin.

Väkijuomalautakunnan odotetaan ilmoittavan muutamien päivien kuluttua uusista hintojen korotuksista

Nämä verojen korottamiset auttavat osaltaan maakuntahallituksen $1,812,900,000 menojen maksamisessa, mutta sittenkin jää $84,900,000 hankittavaksi lainojen kautta pääomasijoituksia varten.

Mr. Allan selosti, että tässä ei ole vielä loppu. Hän sanoi että maakuntahallitus vaatii liittohallitukselta suurempaa osuutta sen perimistä tuloveroista. Nykyään maakunta saa 24 prosenttia (maakunnan asukkailta peritystä' ja se tulee vaatimaan 28 prosenttia. Hän sanoi, että jos liittohallitus ei suostu antamaan maakunnalle tätä suurempaa osuutta, niin maakuntahallituksella ei ole muuta vaihtoehtoa kuin asettaa tulovero vastaavasti korkeammaksi.

Rahastonhoitaja ennusti, että vv. 1967—68 budjetti kohoaa yli $2 miljardin rajan.

Turkki uhkaa sodalla Kyproksen asiasta

Ankara. — Turkin ulkoministeri Ihsan Sabri Caglayangil sanoi viikon alussa, että on olemassa mahdollisuus jotta Kreikka ja Turkki voivat joutua sotaan ja että Turkki oli jo ryhtynyt kaikkiin tarpeellisiin varotoimenpiteisiin.

Hän sanoi senaatissa tällä viikolla, että jännittynyt tilanne oli kehittynyt sen johdosta, että Kyproksen presidentti Makarios ja Kreikan hallitus olivat antaneet yhteisen kommunikean Ateenassa.

(Mainitussa kommunikeassa sanottiin, että ainoa mahdollinen keino Kyproksen kriisin ratkaisemiseen oli se, että Kypros liitettäisiin Kreikkaan.)

Hakaristejä maalattu Lontoon vanhan oikeustalon seiniin

Lontoo. — Kuuluisaksi tulleen Lontoon vanhan oikeustalon, "Old Baileyn", (keskusrikosoikeustalon) seinille oli maalattu tämän viikon alussa natsien hakaristejä. Niitä ilmoitetaan maalatun myös toisten yleisten rakennuksien seiniin Englannin pääkaupungissa.

Näitä hakaristejä löydettiin viime viikonvaihteen jälkeen myös Lontoon juutalaisten kirkon, Kiinan lähetystötalon ja Britannian yleisradiotalon seiniltä.

Tavarajunat yhteen; veturinkuljettaja kuoli Riihimäellä

Helsinki. — Veturinkuljettaja sai surmansa ja koneapulainen loukkaantui kun Helsinkiin matkalla ollut tavarajuna ajoi Hankoon menevän tavarajunan perään Riihimäen ja Hyvinkään välisellä rataosalla maanantainvastaisena yönä. 15 vaunua suistui radalta. Surmansa saanut veturinkuljettaja on helsinkiläinen Arvo Tuominen.

Yhdysvaltalainen virkailija:

Pommeilla ei saavuteta voittoa Vietnamissa

Honolulu. — Pohjois-Vietnamin pommittamisella vaikka sitä suoritettaisiin neljä kertaa suuremmassa mittakaavassa kuin nykyään, ei olisi mitään "merkittävämpää vaikutusta" sotilaalliseen tilanteeseen Etelä-Vietnamissa, sanoi eräs korkea-arvoinen yhdysvaltalainen sotilasvirkailija täällä tiistaina.

Hän oli sitä mieltä, että sotilaallinen ongelma on olemassa Etelä-Vietnamissa eikä mikään pohjoisen pommittaminen voi muuttaa sitä.

Saigonin hallituksen pääministeri Nguyen Cao Ky oli täällä viikonvaihteessa keskustelemassa Yhdysvaltain presidentti Johnsonin kanssa ja pyysi, että Yhdysvallat lähettäisivät lisää asejoukkoja Vietnamiin ja ryhtyisi yhä suuremmassa määrässä pommittamaan Pohjois-Vietnamia.

Yhdysvaltain viranomaiset ovat vihjanneet jotta yhdysvaltalaiset sotilaslentokoneet tulevat keskittämään pommittamisensa Etelä-Vietnamiin, missä vietkongilaiset joukot eivät tarvitse kuin noin 30 tonnia varusteita päivittäin (väitetysti Pohjois-Vietnamista) jatkaakseen toimenpiteitään samalla tasolla kuin niitä on suoritettu tähän asti. Sotilasasiantuntijat sanovat, että vaikka Pohjois-Vietnamia pommitettaisiin missä määrässä tahansa, niin näiden varusteiden Vietkongin haltuun joutumista ei voitaisi estää missään merkitsevässä määrässä.

Kysymyksessä oleva yhdysvaltalainen sotilasviranomainen sanoi, että Pohjois-Vietnamia on pommitettu vain siinä mielessä, että voitaisiin osoittaa vietkongilaisille jotta heillä ei ole mitään toiveita sodan voittamisesta maan eteläisessä osassa.

Hän lisäsi, että nykyään yhdysvaltalaiset pommittajalentokoneet pommittavat kohteita Etelä-Vietnamissa viisi kertaa niin suuressa määrässä kuin pohjoisvietnamilaisia kohteita.

Hän sanoi, että helmikuun aikana yhdysvaltalaiset pommittajalentokoneet pudottavat Etelä-Vietnamissa kaksi ja puoli kertaa niin paljon pommeja kuin ne pudottivat Koreassa.

1,500,000 gallonaa polttoainetta Sambiaan

Lusaka. — Tiistaina ilmoitettiin, että brittiläisillä ja canadalaisilla lentokoneilla oli siihen mennessä toimitettu 1,500,000 gallonaa polttoainetta Sambiaan sen jälkeen kun polttoaineiden maahan tuottaminen Rhodesiasta keskeytettiin viime joulukuun 19 pnä. Tiistaina suoritettiin 616, lentovuoro tätä tarkoitusta varten.

VIIME TIEDOT

United Nations. — Täällä olevat virkailijat ja diplomaatit ovat sitä mieltä, että Etelä-Vietnamin johtajien Yhdysvaltain presidentti Johnsonille äskettäin näiden Honolulussa käymässä neuvonpidossa antama kannatus voi muodostua esteeksi Vietnamin ongelmaa koskevan neuvotteluratkaisun tielle. He uskovat, että sen johdosta jotta Yhdysvallat on sekaantumassa yhä suuremmassa määrässä Etelä-Vietnamin talous-, opetus- ja yhteiskunnallisiin ohjelmiin aikaansaa sen, että on yhä vaikeampi muodostaa laajemmalle pohjalle perustuvaa hallitusta, jonka kanssa Pohjois-Vietnamin hallitus olisi valmis neuvottelemaan.

Hull, Que. — Hullin alueen roomalaiskatolisten koulujen opettajat ovat uhanneet joukkomittaisella työstään eroamisella jos heidän pakotettaisiin takaisin töihinsä hallituksen määräyksestä. 354 opettajaa on ollut lakossa sitten tammikuun 5 päivän vaatien parempaa palkkaa ja työsuhteita. Suurin osa heistä allekirjoitti eroanomuksensa eilen. Nämä anomukset esitetään koululautakunnalle jos ryhdytään toimenpiteisiin heidän pakoittamisekseen takaisin töihin.

Johnson etsi "kunniallista" ratkaisua Honolulussa

Honolulu. — Yhdysvaltain presidentti Lyndon B. Johnson kohtasi honolulussa viime viikonvaihteessa Etelä-Vietnamin johtajat tarkoituksella tukea Etelä-Vietnamin hallituksen arvovaltaa ja toisaalta osoittaa, että Yhdysvallat haluaa edelleenkin kunnialliseen rauhanomaiseen ratkaisuun Kaakkois-Aasiassa, sanovat eurooppalaisten lehtien kirjeenvaihtajat.

Presidentti Johnson neuvotteli tärkeimpien apulaistensa, mm. ulkoministeri Dean Ruskin ja puolustusministeri Robert McNamaran kanssa.

Maanantaiset neuvottelut kestivät koko päivän Johnsonin, Ruskin ja muiden korkeiden virkailijoiden neuvotellessa pääministeri Kyn, kenraali Thieun ja näiden apulaisten kanssa. Molempien maiden muut edustajat keskustelivat sellaisista ongelmista kuin terveydenhoito, opetus, rakennuspolitiikka ja rauhan palauttaminen Etelä-Vietnamiin.

Samalla ilmoitettiin, että Johnsonin kiertävä suurlähettiläs Averell Harriman selostaa Etelä-Vietnamin johtajille yksityiskohtaisesti useisiin Euroopan, Aasian ja keski-idän pääkaupunkeihin tekemäänsä matkaa.

"KUKA KAIVAA HAUDAT,"

Honolulu. — Yhdysvaltain presidentin lentokone saapui sunnuntaina Honolulun kansainväliselle lentokentälle 10 ½ tuntia kestäneen yhtäjaksoisen lennon jälkeen Washingtonista. Kentällä oli tulijoita vastassa kolmisentuhatta ihmistä. Eräät opiskelijat kantoivat julisteita, joissa luki: "Murhaaja, mene kotiin" ja "Kuka kaivaa haudat?" Suurimmassa julisteessa luki: "Aloha Lynda Birdin isä."

Etelä—Vietnamin valtuuskuntaan kuului 25 hallituksen ministeriä ja virkailijaa. Valtuuskuntaa johti kenraaliluutnantti Etelä-Vietnamin presidentti Ngujen Van Thieu.

Brittiläinen tiedemies ennustaa:

N-liitto voi yrittää miehitettyä Kuun ympärilentoa tänä vuonna

Jodrell Bank, Englanti. — Britannian Jodrell Bankin observatorion johtaja sir Bernard Lovell on ennustanut, että neuvostoliittolaiset tiedemiehet voivat yrittää vielä tämän vuoden kuluessa tai aikaisin ensi vuonna miehitettyä avaruuslentoa ympäri Kuun.

Puheessaan sanomalehtimiehille tämän viikon alussa hän sanoi: "Todella odotamme, että myöhemmin tänä vuonna tai aikaisin ensi vuonna neuvostoliittolaiset yrittävät miehitettyä Kuun ympärilentoa, laskeutumatta."

Lovell oli lisäksi sitä mieltä, että neuvostoliittolaiset voivat muutamien seuraavien kuukausien kuluessa laskeuttaa robottitraktorin tai eläimiä Kuun pinnalle.

Lovell oli edelleen sitä mieltä, että seuraava askel ihmisen kuljettamiseksi Kuuhun voi tapahtua neuvostoliittolaisten taholta täyden kuun aikana maaliskuun 7 päivänä ja että neuvostoliittolaiset tulevat yrittämään siihen mennessä lisää "pehmeitä" laskeutumisia Kuun pinnalle, muille alueille kuin tämä ensimmäinen oli tapahtunut.

"He ovat keskittäneet suuremman yrityksen miehitetyn laskun saavuttamiseksi kuin olin aikaisemmin otaksunut tapahtuvan", sanoi Lovell.

Vaikka tämä brittiläinen astronoomi arvostelikin sitä, että Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton kesken oli ryhdytty kilpailuun ihmisen lähettämiseksi Kuuhun, niin hänellä ei ollut muuta kuin kunnioitus sen johdosta, että neuvostoliittolaiset olivat saavuttaneet ensimmäisen "pehmeän" laskeutumisen Kuun pinnalle.

Lovell ilmoitti aikaisin tiistaina, että Luna IX oli lopettanut radiolähetyksensä, joita brittiläinen radioteleskooppi oli seurannut siitä lähtien kuin Luna IX laskeutui Kuun pinnalle viime torstai-iltana.

Neuvostoliittolainen uutistoimisto Tass ilmoitti maananta-iltana, että Luna IX oli käyttänyt miltein kaiken sähkövoimansa televisiokuvien lähettämiseksi Maahan ottaessaan lähikuvia Kuusta sunnuntai-iltaan mennessä ja että radioyhteys avaruusaseman kanssa oli keskeytynyt.

Tassin tiedoituksessa lisättiin, että Luna IX oli onnistuneesti suorittanut tutkimustehtävänsä Kuun pinnalla.

Pohjois-Vietnamin presidentti kehoittanut Canadaa täyttämään velvollisuutensa Kaakkois-Aasiassa

Ottawa. — Pohjois-Vietnamin presidentti Ho Tshi Minh on esittänyt Canadalle vetoomuksensa kehoittaen sitä täyttämään velvollisuutensa kansainvälisen Indo-Kiinan aselepokomission jäsenenä. Sopimus allekirjoitettiin Genevessa v. 1954.

Tammikuun 24 päivänä päivätyssä kirjeessän pääministeri Lester Pearsonille, joka jätettiin parlamentin alahuoneen pöydälle eilen. Ho syytti, että Yhdysvallat oli loukannut Geneven sopimusta. Hän sanoi, että Yhdysvalloista oli lähetetty asejoukkoja Vietnamiin ja siten oli estetty Pohjois- ja Etelä-Vietnamin jälleen yhdistyminen — vastoin Geneven sopimuksen tarkoitusta.

Hon kirjeessä sanottiin: "Jos Yhdysvallat todella kunnioittaisi näitä sopimuksia — v. 1954 ja v. 1962 — niin se kotiuttaisi kaikki omat ja satelliittivaltainsa asejoukot Etelä-Vietnamista."

Ukoministeri Paul Martin on toistamiseen palauttanut mieliin, että valvontakomissio oli antanut v. 1962 raporttinsa, missä syytetään, että yhdysvaltalaisella ja etelävietnamilaisela taholla oli loukattu Geneven sopimusta. Canada antoi myöhemmin vähemmistöraportin, missä syytettiin, että Pohjois-Vietnam oli ryhtynyt Etelä-Vietnamiin tunkeutumiseen ja subversiiviseen toimintaan.

Ho syytti, että presidentti Johnson oli käyttäytynyt tekopyhästi aloittaessan rauhanhyökkäyksensä samanaikaisesti kuin hän oli laajentamassa sodankäyntiä Vietnamissa.

Viisisivuinen kirje päättyi sanoilla: "Huomioiden Yhdysvaltain Vietnamissa aikaansaaman vakavan tilanteen, toivon, että teidän hallituksenne täyttää velvollisuutensa Geneven sopimuksien mukaisesti."

Kirje jätettiin alahuoneen pöydälle valtionjuristi Lawrence Pennelin toimesta juuri ennen kuin alahuoneen istunto päättyi ja sen jälkeen kun uusdemokraattien johtaja T. C. Douglas oli esittänyt asianmukaisen pyynnön.

Mr. Pearson sanoi, että kirje oli saapunut sähkeitse Hanoista ja että osa siitä oli ollut epäselvä. Hanoin hallitus antoi myöhemmin lähemmän selostuksensa kun sitä oli pyydetty Canadan hallituksen toimesta.

Ho kirjoitti, että jos Yhdysvallat haluaa rauhaa, niin sen on ensin tunnustettava kansallinen Vapausrintama ainoana todellisena Etelä-Vietnamin kansan edustajana ja ryhdyttävä neuvotteluihin sen kanssa. Vapausrintama on vaatinut demokraattista, linjoittumatonta ja uudelleen yhdistettyä täydellisesti itsenäistä Vietnamia.

Ho syytti, että Yhdysvallat oli turvautunut erittäin barbaarisiin sotatoimenpiteisiin, mukaanlukien myrkkykaasujen, kemikaalien ja napalmin käyttö sekä suurien siviilijoukkojen murhaamiseen Etelä-Vietnamissa.

HO CHI MINH PYYSI MYÖS INTIAN APUA

New Delhi. — Pohjois-Vietnamin konsuli ilmoitti täällä tiistaina, että Pohjois-Vietnamin presidentti Ho Chi Minh oli lähettänyt Intian presidentti Sarvapelli Radhakrishmanille kirjeen, missä hän kehoittaa viimeksimainittua käyttämään vaikutusvaltaansa rauhan palauttamiseksi Vietnamissa.

Pohjois-Vietnamin anomus Intialle esitettiin samanaikaisesti kuin Britannia antoi Yhdysvalloille varoituksen, että se ei tule kannattamaan sellaisten pohjoisvietnamilaisten kaupunkien kuin Hanoin pommittamista. Kysymyksessä on itse Pohjois-Vietnamin pääkaupunki ja sen satamakaupunki Haiphong.

Edelleen samanaikaisesti Yhdysvaltain presidentti Johnson ilmoitti, että hän lähettää varapresidentti Hubert Humphreyn vierailemaan noin kuudessa aasialaisessa maassa, joiden joukossa Etelä-Vietnam jälkiseurauksena siitä, että Honolulussa oli pidetty Vietnamin sotaa koskeva konferenssi, missä yhdysvaltalaiset ja Saigonin hallituksen edustajat olivat keskustelleet sodan jatkamisesta.

Edelleen, samanaikaisesti kuin yhdysvaltalainen kenraaliluutnantti James N. Gavin sanoi senaatin ulkoasioiden valiokunnalle, että Kaakkois-Aasia oli väärä paikka aloittaa suuremman sodan käynti, eräs kerkeassa virassa oleva kiinalainen sotilashenkilö sanoi, että Kiinan Puna-armeija oli täydellisesti valmis torjumaan sellaisen hyökkäyksen mitä hänen sanontansa mukaisesti Yhdysvallat oli valmistamassa.

Eräs pohjoisvietnamilainen puhemies sanoi New Delhissa, että koska Intia on yksi Geneven sopimuksen kolmesta valvontakomissioon kuuluvasta maasta, niin sen velvollisuus tulisi ryhtyä toimenpiteisiin rauhan palauttamiseksi. Kirjeessään Intian presidentti Sarvepalli Radhakrishnanille Pohjois-Vietnamin presidentti Ho oli huomioinut sen, että Intia oli valvontakomission linjoittumaton jäsen ja että erikoisestikin tästä syystä sille lankeaa velvollisuus ryhtyä rauhantoimenpiteisiin.

Intialaiselta taholta on ilmoitettu, että maan uusi pääministeri mrs Indira Gandhi ja ulkoministeri Swaran Singh sekä heidän neuvonantajansa ovat olleet tarkasti tutkimassa kirjettä.

Intia on yhdessä Canadan ja Puolan kanssa jäsenenä Geneven v. 1954 rauhansopimuksen valvontakomissiossa.

CANADA HO CHI MINHIN KANNANOTON PUOLESTA

Ottawa. — Canadan ulkoministeri Paul Martin sanoi tiistaina, että jos voidaan "todistaa" Pohjois-Vietnamin presidentti Ho Chi Minhin sanoma Intian presidentille ja, että oli pyydetty siinä jotta Intian hallitus ryhtyisi rauhantavoittamistoimenpiteisiin, se olisi "yhdenmukaista niiden yrityksien kanssa, joita me olemme niin tarmokkaasti seuranneet."

Työttömyysapua enemmän marraskuussa

Ottawa. — Liittovaltion tilastotoimisto ilmoitti tällä viikolla, että keskimäärin 126,300 maan asukasta viikossa oli nauttinut työttömyysvakuutuksesta marraskuun kuluessa.

Tilastot osoittavat, että luku oli lisääntynyt keskimääräisestä 107,800:sta, joka merkittiin lokakuussa, mutta oli kuitenkin vähäisempi kuin 150,500n luku edellisen vuoden marraskuulta.

SENSORI SENSUROI OMIA JÄLKIÄÄN

Salisbury. — Rhodesian valkoihoisten vähemmistöstä muodostettu hallitus on kieltänyt maan sanomalehdistöltä oikeuden jättää palstoilleen tyhjiä paikkoja — osoituksena siitä, että kirjoituksia oli sensuroitu.

Tiistaina annetun säädöksen mukaan sanomalehdet ovat kiellettyjä kirjoittamasta jotta näiden kirjoituksia on sensuroitu, minkä lisäksi niillä ei ole oikeutta jättää tyhjiä tiloja palstoilleen.

Tähän asti sanomalehdet ovat julkaisseet etusivuillaan raameissa tiedoituksen, missä on ilmoitettu, että kaikki lehden uutiset ovat käyneet sensuurin läpi.

Maan kaksi päivälehteä on ilmestynyt useimman kerran siten, että niiden palstoilla on ollut valkoista tilaa. Uusien säädöksien mukaan sensuuriviranomaisilla on oikeus määrätä jotta mikä tahansa kirjoitus — otsikot mukaanlukien on korjattava, tai siirrettävä jollekin muulle sivulle. Sensuuriviranomaisten valtuuksien mukaan voidaan saattaa kuka tahansa kustantaja oikeuden eteen säädöksien loukkaamisesta ja tuomita aina $1,400 sakkoon tai kahden vuoden vankeuteen.

Uutisia on sensuroitu Rhodesiassa aina viime marraskuusta lähtien, jolloin Ian Smithin hallitus yksipuolisesti julisti Rhodesian itsenäiseksi.

Historioitsija Schlesinger:

VIETNAMIN SODAN VOITTAMISEKSI TARVITTAISIIN 1 MILJ. SOTILASTA

Springfield, Mass. — Historioitsija Arthur Schlesinger on ilmaissut mielipiteenään, että sodan voittaminen Etelä-Vietnamissa vaatisi voiton saavuttamista maastossa, mutta, hän lisäsi, että se ei olisi mahdollinen ellei sitä varten voitaisi järjestää lähes miljoona yhdysvaltalaista sotilasta, jotka joutuisivat taistelemaan ehkä useita vuosia ja mahdollisesti myös kiinalaisia vastaan.

"Kaikki tämä on vastaväite sille ajatukselle, että sodankäyntiä tulisi laajentaa", sanoi hän puhuessaan viikon alussa Springfieldin collegella.

Vaihtoehtona hän esitti, että ryhdyttäisiin uudelleen Geneven neuvotteluihin Vietnamin sodan lopettamiseksi. "Kun toinen puoli lakkaa tekemästä jotain, niin samoin lakkaa toinenkin puoli", sanoi hän.

Seitsemäntoistavuotias prinssi Charles poseeraa isänsä prinssi Philipin esiintymistavoin kohdatessaan valokuvaajien patteriston saavuttuaan John F. Kennedy International-lentokentälle New Yorkiin matkallaan Australiaan.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Avaruustieteen uusi saavutus

Kesken kansainvälisessä politiikassa vallitsevan jännittyneisyyden saatiin taas äkkiä uutta ajattelemisen aihetta: Neuvostoliiton matkaan lähettämä Luna-9 suoritti viikko sitten torstaina pehmeän laskeutumisen kuuhun.

Luna-9 laskeutuminen kuuhun ja sen sieltä lähettämät tiedot edustavat todella suurta edistysaskelta. Brittiläisten tiedemiesten Jodrell Bankin asemalla sieppaamat kuvat, joita Luna-9 lähetti maahan, olivat sanan varsinaisessa merkityksessä sensaatiomaisia, sillä niistä näkyi kuun autio ja rosoinen pinta niin että me tavalliset maallikotkin voimme niitä ihmetellä. Mainitun aseman brittiläinen johtaja sir Bernard Lovell oli suorastaan haltioissaan näistä kuvista, jotka hänen selityksensä mukaan todistivat ensinnäkin, että kuun pinta ei muodostu, kuten melko yleisesti on uskottu, vahvasta tomukerroksesta, minkä päällä on suorastaan mahdoton kävellä, vaan jostakin kestävästä aineesta mikä kantoi sinne lähetetyn noin 3,000 paunan painoisen Luna-9:n ja kantaa ilmeisesti myös ihmisen.

Tiedemiehet kautta maailman tervehtivät tätä tapausta suurena, suorastaan käänteentekevänä saavutuksena, joka on tärkeysjärjestyksessä avaruustutkimuksen historiassa verrattavissa ensimmäisen Sputnikin lentoon noin kahdeksan vuotta sitten. Merkillepantavaa myös on, että vaikka Neuvostoliitto on lievästi moittinut sir Bernard Lovellia näiden kuvien sensaatiomaisesta kaappauksesta ja julkaisemisesta, niin kaikesta huolimatta tuntuu siltä, että Neuvostoliiton tiedemiehet tekivät osaltan näiden kuvien "kaappauksen" Jodrell Bankille niin helpoksi kuin mahdollista, kuten Sir Bernard Lovell on selittänyt.

Toisaalta on syytä muistaa, että vaikka Luna-9 ottamia ja maahan lähettämiä kuvia on julkaistu kautta maailman, ja vaikka niiden perusteella on jo saatu niin tärkeitä tietoja, että eräät tiedemiehet arvioivat esim. Yhdysvaltain "säästävän" ainakin vuoden kestävän tutkimustyön niiden ansiosta (kun ei tarvitse enää ryhtyä tutkimaan, että peittääkö paksu tomukerros kuun pinnan) niin yksityiskohtaisempia ja ilmeisesti kaikkein arvokkaimpia tietoja saadaan vasta sitten kun neuvostoliittolaiset tiedemiehet ovat tutkineet ja analysoineet Luna-9 lähettämät kuvat ja muut tiedonannot sekä vetäneet niistä asianmukaiset johtopäätöksensä. Näitä tietoja odotetaan nyt maltittomasti eri puolilla maailmaa ja todennäköistä myös on, että Neuvostoliitto tulee julkaisemaan nämäkin tieteelliset tiedot kuten se on julkaissut muitakin avaruustutkimuksiensa paljastamia tieteellisiä tietoja.

UUSI JOHTOETAPPI

Tiedoittaessaan tästä pehmeästä laskusta kuun pinnalle, New York Times Service kirjoitti mm. seuraavaa: "He (neuvostoliittolaiset) olivat ensimmäisiä lähetettäessä satelliitteja avaruuteen, ensimmäisiä lähetettäessä ihmisiä avaruuslennolle, ensimmäisiä avaruudessa kävelyssä ja ensimmäisiä jonkun toisen taivaankappaleen lähettyvillä otettujen kuvien lähettämisessä maahan. Nyt venäläiset ovat taas ensimmäisiä laskemalla tämän laitteensa kuuhun . . ."

Avaruusalalla on viimeksikuluneitten vuosien aikana saavutettu todella hämmästyttäviä tuloksia. Todettakoon tässä yhteydessä myös se tosiseikka, että Yhdysvaltainkin tiedemiehet ovat olleet osana näiden saavutusten keräämisessä. Yllämainittujen neuvostoliittolaisten saavutusten lisäksi on syytä pitää mielessä, että yhdysvaltalainen Mariner lähetti takaisin kuvia Marsista ja Rangersit kuvia kuusta. Yhdysvaltalaiset Gemini VI ja VII suorittivat avaruudessa toistensa "kohtaamisen" ja kaksi yhdysvaltalaista astronauttia oli maapalloa kiertämässä yhtä mittaa kaksi viikkoa.

Mutta kaiken yllämainitun huomioiminen ei mitenkään kiellä sitä tosiseikkaa, että pehmeä lasku kuuhun edustaa aivan uutta vaihetta avaruustutkimuksen alalla. Edellämainitun New York Times Servicen tiedonannossa asia esitettiin täten: "Tähän mennessä se (avaruustutkimus) on ollut verrattavissa siihen, kun aikaisemmat löytöretkeilijät kiersivät uutta mannerta, mutta eivät koskaan astuneet sen kamaralle. Heidän tiedonantonsa siitä, mitä he kaukaa näkivät, eivät vastaa niitä tietoja jotka saatiin maihinnousun perusteella."

Pehmeä lasku kuuhun on ainakin tavallisen maallikon kannalta katsoen suorastaan mullistava teko. Ajateltakoon vain, että kuu on noin 360,000 kilometrin päässä maasta, mutta avaruusasema, jonka paino vahvistamattomien ennakkotietojen mukaan on puolitoista tonnia, kulkee tämän matkan ja sen päätteeksi jarrutetaan nollaan nopeuden, joka on lähes kolme kilometriä sekunnissa ja nollapiste saavutetaan täsmälleen kuun pinnalla.

Laskeutumisen täytyi tapahtua ehdottomasti suunnitelmien mukaisesti, sillä aseman herkät laitteet eivät ymmärrettävästi olisi kestäneet törmäyksen aiheuttamaa kolausta. Niin saatiin täällä maassa asuvien ihmisten toimesta kuuhun radio- ja televisiolähettimien lisäksi joukko muita välineitä ja kojeita, jotka toimivat ilmeisesti moitteettomasti ja lähettivät maahan todennäköisesti hyvin tärkeitä tieteellisiä tietoja. Jokatapauksessa kuusta voidaan nyt odottaa entistä tärkeämpiä, kenties sensaatiomaisempiakin tietoja. Lyhyesti sanoen, ihmisen kävely kuun pinnalla on enää vain ajan, ehkäpä muutaman vuoden kysymys.

Ihmispelastusta pommittamalla?

Puolustettaessa Pohjois-Vietnamin ilmapommituksen uudelleen aloittamista on Washingtonista väitetty muun ohella sitäkin, että tämä ilmapommitus "pelastaa ihmishenkiä"! Ilmapommituksen avulla "pelastetaan (save) amerikkalaisten, etelävietnamilaisten ja muiden Etelä-Vietnamin sissejä vastaan taistelevien sotilaiden elämää", sanottiin Washingtonissa.

Toisin sanoen, mitä enemmän amerikkalaiset pommittavat Vietnamin kyliä, asuinhökkeleitä, sairaaloita, kouluja, maanteitä ja siltoja, sitä suurempaa ihmisrakkautta he muka osoittavat. Jenkit "pelastavat" täten ihmishenkiä jotenkin samaan tapaan kuin he pelastivat toisen maailmansodan lopulla satojatuhansia japanilaisia henkirievustaan atomipommeilla hetkellä, jolloin tiedettiin, että Japani oli valmis antautumaan.

Monet meistä ovat kuitenkin sitä mieltä, että ihmiselämän pelastamiseksi voitaisiin ajatella sentään parempiakin keinoja kuin on siviiliihmisten ja muiden ilmapommitus. Yksi käytännöllinen keino niin amerikkalaisten kuin vietnamilaistenkin hengen pelastamiseksi olisi se, että amerikkalaiset hyökkääjät lähtisivät pois Vietnamista. Ja mitä pikemmin hampaisiin asti aseistetut jenkkihyökkääjät kotiutetaan Vietnamista, sitä enemmän saadaan käsittääksemme ihmishenkiä pelastetuksi.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

John Lepistö, Eckville, Alta, täyttää lauantaina, helmikuun 12 pnä 75 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

de Gaulle ehdottaa Saksan yhdistämistä?

Pariisi. — Sanomalehtitietojen mukaan Ranskan presidentti Charles de Gaulle on vakuuttanut Länsi-Saksan johtajille jotta hän esittää kysymyksen Länsi- ja Itä-Saksan yhdistämisestä kun hän käy neuvostoliittolaisten johtajien puheilla Moskovassa ensi kesäkuussa.

Ranskan presidentti antoi vakuutuksensa Länsi-Saksan kansleri Ludvig Erhardille näiden käydessä kahena päivänä keskusteluja.

Maailman turuilta

MONOKINIT LAITTOMIA RANSKASSA

Ranskan korkein oikeus on päättänyt, että monokineissä esiintyvät naiset loukkaavat yleistä moraalia.

Ranskan oikeusministeri oli pyytänyt korkeinta oikeutta määrittelemään asiaa koskevan lakipykälän sen johdosta, että monokinivillitys on jo kaksi kesää jatkunut Ranskan Rivieralla.

Korkeimman oikeuden lausunnossa sanotaan "Nainen, joka käyttää pelkkiä uimahousuja yleisellä uimarannalla, paljastaa rintansa kiihottavassa tarkoituksessa loukkaa täten ihmisten moraalisia tunteita."

* * *

ERÄÄSTÄ EHKÄISYLÄÄKKEESTÄ SYÖPÄÄ

Yhdysvaltain hallitus on kieltänyt erään ehkäisypillerin kokeilun ihmisiin, koska pillerin on todettu aiheuttavan rintasyövän oireita koirille.

340 naista on kokeilutarkoituksessa käyttänyt ehkäisypilleriä. Naiset ovat nyt tarkkailtavina.

* * *

ELEFANTIN NOSTAJAT LUJILLA

Palomiehet, eläinlääkärit ja eläintarhan työntekijät kamppailivat äskettäin seitsemän tuntia saadakseen 3 500 kiloa painavan elefantin jälleen jaloilleen Dudleyn eläintarhassa Englannissa.

54-vuotias intialainen elefantti Meena, joka on erityisesti lasten suosiossa, kaatui karsinassaan eikä päässyt omin voimin pystyyn. Se olisi kuollut, jos se olisi jätetty makaamaan, sanoivat eläintarhan virkailijat.

* * *

PALELLUTTI PÄÄNSÄ VEDONLYÖNNISSÄ

Ajattelematon mopedilla-ajo ilman päähinettä on aiheuttanut nuorukaisen kuoleman Imatralla.

Nuorukainen oli lyönyt vetoa toverinsa kanssa, että hän ajaisi määrätyn matkan päähineettä pakkasesta huolimatta. Muutaman kilometrin ajon jälkeen hän palellutti päänsä ja kuoli lyhyen ajan kuluttua Imatran sairaalassa aivovaurion uhrina.

* * *

TODELLISIA KULTATUKKIA

Aldermastonissa sijaitsevan Englannin ydintutkimuslaitoksen tutkijat ovat löytäneet kultaa — naisten hiuksista.

Tutkijat havaitsivat vähäisiä määriä kultaa eri puolilta maata saapuneista yli 800 hiusnäytteessä. Naisten hiuksissa oli enemmän kultaa kuin miesten, mutta sitä ei ollut niin paljon, että kukaan voisi rikastua kerimällä päänsä kaljuksi.

LUNA 9 KUIN PUOLIKSI KUORITTU APPELSIINI

Moskova. — Torstai-itana kuun pinnalle pehmeästi laskeutunut kuuasema Luna 9 muistuttaa määräpaikassaan Myrskyjen meren alueella puoliksi kuorittua appelsiinia, jonka sisuksissa törröttää neljä antennia ylöspäin.

Appelsiinin "kuoret", jotka ovat irtautuneet aseman pinnalta ovat avautuneina sen ympärillä.

Neuvostoliiton lehdissä oli alkuviikolla tarkka piirros kuun pinnalla toimineesta tutkimusasemasta ja laaja ja yksityiskohtainen selostus kuuaseman rakenteesta ja lennosta. Se käsittää enemmän kuin kokonaisen sanomalehden sivun tieteellistä tekstiä. Asema päätti toimintansa lauantai-iltana siihen otetun radioyhteyden jälkeen toteutettuaan sitä ennen täydellisesti sen tehtäväksi annetun tieteellisen ohjelman.

Luna 9:n paino on 1,583 kiloa. Se on hermeettinen säiliö, johon kuuluu automaattinen tutkimusasema, moottorit ja osasto, jossa sijaitsevat lennon ohjauskojeistot. Aseman "kalustoon" kuuluu radiojärjestelmä, tieteellinen koneisto, lämpöjärjestelmä ja voimanlähde. Siihen kuuluu myös tärkeimpänä osana televisiojärjestelmä, joka antaa mahdollisuuden ympäristön kuvaukseen ja näiden kuvien toimittamiseen maahan.

Tutkimusaseman antennit avautuvat automaattisesti aseman laskeutuessa kuun pinnalle. Erikoisvälineillä suojellaan televisiojärjestelmää iskuilta laskeutumisen aikana. Laskeutumisen yhteydessä asema hypähtää irti moottoreistaan ja laskeutuu alkuperäisen laskeutumispaikkansa viereen.

LUNA 9 AVARUUTEEN

Lähettäminen tapahtui neljässä vaiheessa. Ensimmäisessä se lähetettiin avaruusohjuksen avulla maata kiertävälle radalle, josta se maasta annetun käskyn perusteella lähetettiin toisessa vaiheessa kuun suuntaan. Kolmannessa vaiheessa toteutettiin aseman suunnan tarkistus niin, että se laskeutuisi todellakin ennakolta suunnitellulle paikalle Myrskyjen meren alueelle. Neljännessä vaiheessa toteutettiin jarruttaminen ja pehmeä laskeutuminen.

Jarrutus aloitettiin 78 kilometrin päässä kuun pinnasta 48 sekuntia ennen laskeutumista. Vauhti väheni 2,600 metristä sekunnissa muutaman metrin sekuntivauhtiin.

Asema laskeutui kuuhun helmikuun kolmantena päivänä kello 21.45 ja neljän minuutin 10 sekunnin kuluttua avautuivat aseman antennit ja alkoi ensimmäinen radioyhteys maan kanssa. Seuraavana päivänä aloitti Luna 9 ympäröivän maiseman kuvauksen ja toimitti kuvat maahan.

ONNITTELUVIRTA

Kymmenet maailman valtioiden päämiehet ja pääministerit ovat lähettäneet Neuvostoliiton johtohenkilöille onnittelusähkeitä uuden avaruussaavutuksen johdosta.

Sosialististen maiden johtohenkilöiden lisäksi onnittelijoiden joukossa ovat mm. Yhdysvaltain presidentti Johnson, Ranskan presidentti de Gaulle, Intian pääministeri Indira Gandhi ja Englannin pääministeri Harold Wilson.

Onnittelijoiden joukossa on luonnollisesti myös maailman tunnetuimpia tiedemiehiä ja muita yhteiskunnallisia toimihenkilöitä.

Länsi-Saksan poliitikot pääsivät tavoitteeseensa

Garmisch Partenkirchen. — Itä-Saksa ei osallistunut viime viikon torstaina Garmisch Partenkirchenissä alkaneisiin ampumahiihdon maailmanmestaruuskisoihin.

Itä-saksalaiset kieltäytyivät kilpailujen aattona noudattamasta kansainvälisen ampumahiihtoliiton kehotusta käyttää kilpailupuvussaan ns. olympiatunnusta. Itä-Saksan MM-edustajat pistäytyivät keskiviikkona hiihtoladulla rintapielessään Itä-Saksan kansallinen tunnus. Eräs paikallinen poliisi oli järjestäjien kehotuksesta pyytänyt itäsaksalaisia riisumaan paitansa, mutta pyyntöä ei noudatettu. Myöhemmin päivällä Itä-Saksan joukkueen johtaja ilmoitti miehistönsä luopuvan kisoista.

Väärät suhteet Jodrell Bankin kuukuvissa

Moskova. — Englantilainen observatorio Jodrell Bank ei tuntenut Luna IX lähettämiä signaalien pituus- ja leveyssuhteita ja sen vuoksi vaakasuora mittakaava englantilaisissa kuvissa on 2.5 pienempi kuin oikeissa kuvissa, lausuu kuuluneuvostoliittolainen avaruustutkija akateemikko A. Blagonarov Länsi-Euroopassa esitettyjen kuukuvien johdosta.

Täten hän selittääkin sen hämmästyttävän tosiasian, että Jodrell Bankin julkisuuteen saattamissa ja Neuvostoliiton lehdissä sunnuntaina julkaistuissa kuun pinnan kuvissa on huomattavia eroja.

Blagonvarov lausui ihmettelynsä sen johdosta, että tunnetun tiedemiehen Lovellin johtama observatorio kiirehti julkaisemaan kuvat ottamatta yhteyttä Neuvostoliiton tieteellisiin järjestöihin, joista se olisi voinut saada kuvien kehittämisessä välttämättömät tiedot. Akateemikko Bagonvarovin käsityksen mukaan Jodrell Bankin menettelyssä pyrkimys sensatioon sivuutti tieteen menestyksen ehtona olevan esitettävien asioiden luotettavuuden vaatimuksen.

Mitä muut sanovat

SILLANPÄÄ ASEMA KUUSSA

Neuvostoliiton avaruustieteen ja tekniikan uusimmasta voitosta, Luna-9 pehmeästä laskusta Kuun pinnalle, kirjoittivat Suomen johtavat lehdet mm. seuraavaa:

KANSAN UUTISET:

Nyt Luna-9 suoritus on osoittanut että NL:lla on yhä reservejä ja valtteja takataskussa. Jos USA on katsonut olleensa avaruustekniikassa edellä niin nyt sen ainakin täytyy myöntää NL:n olevan taas johdossa.

UUSI SUOMI:

"Nyt on ensimmäistä kertaa onnistuttu saamaan aikaan Maahan pysyvässä yhteydessä oleva sillanpääasema toisella taivaankappaleella. Vaikka tällä hetkellä ei vielä tiedetäkään, mistä tehtävistä sen ohjelma Kuussa tulee koostumaan ja missä määrin kaikki Lunaan kiinnitetyt toiveet toteutuvat, on silti jo teknillisesti kaikkein vaikeimman ja kriittisen tapahtuman, tuntemattomalle pinnalle tapahtuneen ohjatun laskun onnistuminen monessakin suhteessa hyvin huomattava edistysaskel koko avaruustutkimuksen kannalta."

PÄIVÄN SANOMAT:

"Luna 9:n saavutuksen arvoa ei pidä aliarvioida sen tähden ettei siihen liity sitä inhimillistä kiinnostavuutta, mikä vaikuttaa aina mukana silloin, kun ihminen on avaruudessa. Kuitenkin voidaan katsoa ihmisen lähiavaruuteen lähettämisen ja hänen siellä pitämiensä hyvinkin pitkän ajan olevan jo pääpiirteiltään ratkaistu ongelma. Neuvostoliiton viimeisin avaruussuoritus sen sijaan on aivan uusi voitto ja se avaa häikäiseviä mahdollisuuksia tulevaisuudessa. Ihmisen turvallinen käynti todellisessa ulkoavaruudessa — tähänastiset avaruuslennot ovat olleet vain 'hyppyjä' maanpinnalta — ja hänen turvallinen palauttamisensa sieltä on nopeassa tahdissa lähestymässä toteutumistaan."

SUOMENMAA:

"Neuvostoliitto on ollut ja on edelleen avaruustutkimuksessa johtoasemassa. Vuonna 1961 Neuvostoliitto lähetti ensimmäisenä ihmisen avaruuteen. Vuonna 1964 Neuvostoliitto laukaisi kolme kosmonauttia samassa kapselissa avaruuteen. Vuonna 1965 Aleksei Leonov astui ensimmäisenä ihmisenä ulos avaruusaluksesta sen kiertäessä maapalloa ja nyt viimeksi Neuvostoliitto ensimmäisenä maana onnistui suorittamaan laskun kuuhun. Yhdysvalloissa myönnetään myös Neuvostoliiton etumatka, sillä USA ei ole vielä kertaakaan yrittänyt saada rakettia kuun pinnalle."

HELSINGIN SANOMAT:

Venäläinen loistelias suoritus Luna 9:llä on tähän asti varmin todistus siitä, että ihminen voi ennen pitkää astua omin jaloin Kuun jo kovaksi ja kestäväksi todetulle pinnalle toimittamaan tutkimuksia, jotka avartavat tavattomasti tietojemme piiriä. Luna 9 on vasta automaattisilla mittareilla ja kojeilla varustettu kammio, mutta jo sekin saanee kerätyksi ja toimitetuksi lähettäjilleen radion välityksellä niin paljon yksityiskohtia, että saadaan melko tarkka selko siitä, millaisia mahdollisuuksia ihmisellä on tulla toimeen Kuun sillä puolella, jota aurinko lämmittää."

"TERÄSKYPÄRÄT" VALLASSA

USAn presidentti on antanut määräyksen Pohjois-Vietnamin pommitusten uudistamisesta. Tämä oli Washingtonin 37-päiväisen diplomaattisen rauhanoffensiivin finaali.

Tähän globaaliseen diplomaattiseen offensiiviin Valkoinen talo kiinnitti kaikkein vahvimmat voimansa. USAn varapresidentti Humphrey lähti "erikoistehtävissä" Aasiaan, missä hän tapasi pääministeri Saton. Filippiinien presidentin Marcosin kävi Taipehissa ja Söulissa. Presidentin erikoislähettiläs Harriman ylitti valtameren ja minnekään pitkäksi aikaa pysähtymättä lensi Varsovasta Belgradiin, sitten Delhiin, Karachiin ja Teheraniin. Samanlaisilla kosmisilla nopeuksilla USAn YKssa toimiva edustaja Goldberg kävi Vatikaanissa pyrkimässä paavi Paavali VIn vastaanotolle, piipahti Pariisissa ja Lontoossa. Vaikka huomiota ei jätetty myöskään muita maanosia: Mann johti offensiivia latinalaisessa Amerikassa, Bandy Canadassa, Williams Afrikassa. Offensiivin ympärillä saattoi lähteä käyntiin äänekäs mainoskampanja.

Hämmästyttävää oli kuitenkin havaita, että New Yorkin pörssi, tämä erittäin herkkä poliittinen ilmapuntari, ei millään tavoin reagoinut rauhanoffensiiviin. Sota- ja teollisuuskoneisto oli rauhallinen. "Samaan aikaan kuin diplomaatit lentävät", totesi kyynisesti aikakauslehti United States News and World Report, "USAn sotavoimien kartuttaminen Vietnamissa nopeutuu".

Edelleen rauhanoffensiivin ympärillä käyty meluisa propagandakampanja oli kuumimmillaan kun Pentagon kääntyi kongressin puoleen pyytäen lisämäärärahoja Vietnamin sotaan 12.7 miljardin dollarin summaa! Kaksi viikkoa myöhemmin presidentti lähetti kongressille budjettiluonnoksen, jossa hän pyysi Vietnamin sotaan vielä 10.5 miljardin dollarin suuruista määrärahaa. Vihreät oliivin lehdet olivat Washingtonille tarpeen, kuten havaitsemme, vain tavallisena naamiointikeinona: ennen hyökkäystä tykit peitettiin vihreillä lehvillä.

Washingtonin rauhanoffensiivilla oli toinenkin päämäärä: yrittää saada kansainvälinen alibi ennen uutta sodanlaajennusvaihetta. USAn aggressiotoimenpiteet ovat saattaneet sen silmätysten eristymisen kanssa. Huolimatta kaikista Washingtonin ponnistuksista USAn ei ole onnistunut vetää Vietnamin sotaan mukaan liittolaisiaan eri sotilaallisista liitoista Euroopassa sen enempää kuin Aasiassakaan, missä Yhdysvaltojen taloudellinen ja sotilaallinen painostus on merkittävästi voimakkaampaa. Monikaan ei ole halukas sitomaan itseään Pentagonin veriseen seikkailuun (tähän mennessä ovat symbolisia joukkoja lähettäneet vain Etelä-Korea, Uusi Seelanti ja Australia).

Yhdysvaltojen ilmavoimien ilmahyökkäysten uudistaminen Pohjois-Vietnamiin rinnan sotatoimien laajentamisen kanssa Etelä-Vietnamissa kärjistää merkittävästi kansainvälistä tilannetta. Wasningtonissa ovat ottaneet ylivallan "teräskypärät". Jälleen kerran on saatu vahvistus niiden poliitikkojen ja tarkkailijoiden lausunnoille jotka vakuuttivat, että Valkoisessa talossa sotastrategia on vallannut politiikan paikan. Hyvin kuitenkin tiedetään, että sotilaallisin keinoin ei voida ratkaista sitä, mikä vaatii poliittista ratkaisua. — Dmitri Gudkov.

Kateissa ollut ydinpommi paikannettu

Almeria, Kaakkois-Espanja. — Yhdysvaltain ilmavoimien B-52 -pommikoneen maahan syöksyssä Almerin lähistöllä 17. tammikuuta kadonnut ydinpommi on nyt paikannettu. Se on havaittu Palomaresin edustalla kymmenisen kilometriä rannikolta, kerrottiin epävirallisista piireistä Almeriassa sunnuntaina.

Samoista piireistä sanottiin, että sen merestä nostaminen veisi ainakin kaksi viikkoa.

Pommin uskotaan olevan syvemmällä meren pohjassa kuin aiemmin arvioidut 300—400 metriä, mutta kuitenkin etsintöihin lähipäivinä liittyvien kahden pienoissukelusveneen saavutettavissa.

PÄIVÄN PAKINA

ARVOASTEIKKONSA KULLAKIN

Eräs "Oloneuvos" eli eläkevaari — hyvällä lapsella on tavallisesti monta nimeä — joka sanoo lukevansa aikansa kuluksi ja maailman toljauksia seuratakseen "kaikkia lehtiä" mitä käsiinsä sattuu saamaan, esitti viikonalussa vastattavaksemme pari kysymystä:

1. Miten selittäisit yksinkertaisesti sen, kun Vapauden etusivulla oli lauantaina 4:n palstan otsikko "pehmeästä laskusta kuuhun" eikä halaistua sanaa marsalkka Mannerheimin kuoleman 15-vuotisjuhlista, mutta

2. Vapaa Sanan etusivulla oli 4: palstan levyinen otsikko Mannerheimin kuoleman 15-vuotispäivien juhlista ja vain hiirenhännän mittainen uutinen yhdellä palstalla torstaina tapahtuneesta Luna 9 "pehmeästä laskusta" kuuhun?

Meitä ei luonnollisestikaan kiinnosta suuremmin miten jotkut muut lehdet leiviskänsä huoltavat. Omalta kohdaltamme olemme täysin tyytyväisiä siitä, että kaikista puutteellisuuksista huolimatta Vapaus seurasi tässäkin asiassa arvoasteikkoa, mitä näyttävät käyttäneen mittapuinaan muutkin sanomalehdet, yllämainittua torontolaislehteä lukuunottamatta.

Toisaalta on tunnustettava, että jokainen taaplaa tyylillään, ja puhuu tietenkin sydämensä kyllyydestä.

Mikäli on puhe marsalkka Mannerheimin kuolinpäivän juhlimisesta, niin sen homman jätämme ilomielin toisille. Olemme nimittäin asiasta vähän samaa mieltä erään suomalaisen pikkutilallisen kanssa, joka talvisodan jälkeen ilmaisi mielipiteen, että "Mannerheimistä ei kannata puhua mitään" ja selitti myös "miksi", sanoen:

"Minä taistelin Mannerheimiä vastaan ja hävisin. Poikani taisteli nyt Mannerheimin puolesta ja hänkin hävisi."

Eipä silti, kyllä Mannerheimin kuoleman 15-vuotisjuhlallisuuksienkin tiimoilta olisi voitu todeta että niin loistavia ylistysvirsiä kuin hänestä vieläkin joissakin piireissä veisataan, kukaan ei kehdannut näissä kemuissa puhua hänen ansioistaan Venäjän keisarin ja Suomen suuriruhtinaan, Nikolain, hovikenraalina, eikä liioin hänen valkokaartistaan ja sen aikaansaannoksista. Emme liioin huomannut että mainittuihin 15-vuotisjuhliin olisi osallistunut demokraattista yhteiskuntaa loukkaavana järjestönä lakkautetun suojeluskunnan ja sen lievejärjestöjen edustajat. Ajan merkki sekin. Joissakin piireissä juhlitaan suojeluskunnan pääjohtajaa — mutta itse suojeluskunta on lakkautettu!

On sanottu, että suomalaiset eivät palvele kuvia, mutta demokraattisena ihmisenä meistä tuntuu, että ken tahansa haluaa palvella Mannerheimin tai jonkin muun menneisyyden muumion kuvia, hänellä olkoon siihen täysi vapaus.

Siitähän sitten nähdään, missä itse kunkin sydän ja ihanne on.

Mitä taas tulee siihen Luna 9:n suursaavutukseen, jonka asian käsittelylle mainittu torontolaislehti uhrasi ehkä kolme tuumaa kallista palstatilaansa, niin oikeuden nimissä on meidän myönnettävä, että sekin edustaa kaikessa vaatimattomuudessaan melkoista edistysaskelta parempaan päin.

Noin kahdeksan vuotta sitten, jolloin Neuvostoliitosta lähetettiin ensimmäinen Sputnik avaruuteen maapalloamme kiertämään, Vapaa Sana kirjoitti moneen kertaan, ettei se moista juttua usko. Kirjoitakoot ja puhukoot muut mitä tahansa, uhosi mainittu lehti, ei sen lehden toimituksessa sellaisia juttuja uskota. Tosiasiassa emme muista nähneemme tai lukeneemme Vapaa Sanan palstoilta mitään sellaista, missä olisi NLn ensimmäiset avaruussaavutukset "tunnustettu" tapahtuneiksi tosiasioiksi!

Nyt sen sijaan Vapaa Sana totesi muiden lehtien lailla, että "Moskovan alus pääsi kuuhun". Tällaista kehitystä kun jatkuu, niin odottaa sopii, että myös Vapaa Sana vertailee tulevaisuudessa toisenlaisten arvoasteikkojen mukaan tällaisia asioita mistä on tässä ollut puhetta.

Yleinen mielipide on nimittäin sellainen, ettei sitä voida jättää huomioonottamatta. Esim. vielä vajaa kymmenkunta vuotta sitten Vapaa Sanan neuvostoliittolaisaiheisissa kirjoituksissa oli miltei joka kolmas sana "ryssä". Lehden lukijat tekivät kuitenkin siitä mielettömyydestä lopun. Todennäköistä on, että yleinen mielipide saa aikaan myös muita parannuksia, lukeutuen niihin uutistapahtumien arvon punnitseminen.

— Känsäkoura.

Urheilua

Vitosen ja kympin ME:t pian 12.30 ja 25 min. paikkeilla

Puolen peninkulman ja peninkulman maailmanennätykset painuvat lähitulevaisuudessa 12.30 ja 25 minuutin paikkeille, toteaa entinen maailmanennätysmies Gordon Pirie hiljattain romanialaiselle asiantuntijalle professori Virgil Ludulle antamassaan haastattelussa.

Aktiiviuransa hän joutui lopettamaan ammattilaissyytteiden, toisin sanoen liian korkeiden rahakorvausten takia. Sen jälkeen hän muutaman kerran juoksenteli härkätaisteluareenoilla, mutta totesi sen kannattamattomaksi. Nyt hän valmentelee englantilaisia juoksijoita.

— Olen sitä mieltä, että pitkänmatkan juoksija pääsee todella mittaviin tuloksiin vasta 25 vuotta täytettyään. Harjoittelun tosin voi aloittaa vaikkapa 14-vuotiaana, kuten minä tein, mutta alle 20-ikäisenä ei nousta maailman valioiden joukkoon, Pirie jatkaa.

— Kuka on kaikkien aikojen paras pitkienmatkojen juoksija? Siihen en osaa vastata, mutta haluan ennen kaikkea mainita Nurmen, Kutsin, Chatawayn ja Clarken, jotka kaikki ovat suuria ihanteitani. Zatopek oli ainutlaatuinen, poikkeuksellinen yksilö. Mikä tahto, voima ja luonne. Suuri mestari ja hyvin vaatimaton.

— Juoksijan on nykyisin harjoiteltava viisi, jopa kuusi tuntia päivässä päästäkseen huipulle. Henkilökohtaisesti valmennan erästä neitosta, jonka "annos" on kolme ja puoli tuntia. Ruotsissa näin Abebe Bikian juoksevan jopa kahdeksan tuntia päivässä.

— Valmennusmenetelmiini kuuluvat ensinnä intervallit ja sydäntä vahvistavat harjoitukset. Sen jälkeen seuraavat painonnosto ja isometrinen voimanhankinta. Myöskään ei saa unohtaa kestävyyden lisäämistä vuorilla ja metsissä.

— Tällä hetkellä on mahdotonta sanoa, ketkä valtaavat kultaa Meksikossa. Ehkä joku tämän päivän huipuista, ehkä ei. Voittajalle ei riitä pelkkä kestävyys, hänen on myös oltava taktisesti kypsä, sisukas, rohkea ja luonnollisesti persoonallisuus. Omasta puolestani toivon vain, että omat suojattini pääsisivät huipulle juuri oikeaan aikaan, Pirie mainitsi.

—•—

Martti Niemi kuin Norjan Brandtzäg

Kuopio. — 16-vuotias Martti Niemi joka harjoituksissa yllätti 92 metrin hypyllään, yllätti myös lauantaina virallisessa kilpailussa ottamalla kolmanen sijan ensimmäisellä kierroksella Kankkusen ja Pukan jälkeen. Niemi on 176 sentin pituinen ja 65 kiloa painava nuorukainen, joka on ruumiinrakenteeltaan hontelo, eikä muistuta millään tavoin vartalolraan esim. Kankkosta. Hän on melkein Kankkosen vastakohta.

Niemestä on sanottu, että hän hyppää uudella suomalaistyylillä ja muistuttaa norjalaista Brandtzägiä hypyn kaikissa vaiheissa. Niemi sanoi olleensa Kankkosen ja Hyvärisen hyppääjäkoulussa ja saaneensa Kankkoselta enemmän vaikutteita kuin Hyväriseltä.

"En usko, että tyylini tulee kärsimään pituuden tavoittelusta, uskon päinvastoin, että tyylini ja varmuuteni kasvaa rinnan pituusmetrien kanssa", kertoi Niemi, joka oli totinen poika senkin jälkeen, kun Kankkonen tuli häntä onnittelemaan hyvästä suorituksesta.

MM-KATSASTUKSET

15 kilometriä: 1) Kalevi Hämäläinen 53.09, 2) Pekka Liimatainen 53.57, 3) Heikki Ripatti 54.15.

Yhdistetyn mäki: 1) Raimo Partanen 196.4, 2) Ilpo Nuolikivi 193.7, 3) Matti Timoska 191,3.

Mäkikilpailu: 1) Veikko Kankkonen 232.9, 2) Markku Niemi 223.4 3) Topi Mattila 221.7.

Fred Anton Maier 5000 metriä 7.33,1

Oslo. — Neuvostoliittolainen pikaluistelija Boris Guljajev oli nopein viiden maan pikaluistelumaaottelun avauslajissa 500 metrillä saaden voittoajakseen 41,3. Toiseksi sijoittui vastaleivottu Euroopan mestari ja ME-mies, hollantilainen Ard Schenk kaksi sekunninkymmenystä hitaampana. Kolmannen sijan jakoivat Neuvostoliiton Valeri Kaplan ja isäntämaan Roar Grönvold, 41,8.

Suomalaisista oli odotetusti nopein Jouko Jokinen, jonka aika 42,0 oikeutti viidenteen sijaan. Seppo Hänninen oli seitsemäs ajalla 42,3 ja Jouko Launonen jakoi yhdeksännen sijan kolmen muun tekijämiehen kanssa ajalla 42,6.

Neuvostoliitto otti odotetun johdon maaottelussa pistemäärällä 61. Isäntämaa Norja sijoittui toiseksi 53,5 ja Suomi kolmanneksi 48 5. Hollanti joutui asettumaan tuleen viidellä miehellä Kees Verkerkin ollessa influenssan kourissa ja sai vain 34 pistettä. Ruotsalaiset olivat aivan statisteja, sillä heidän paras miehensä Hakan Holmgren oli vasta 18. ajalla 42,9. Sinikeltaisille kertyi vain 13 pistettä.

Tuloksia:

500 m: 1) Boris Guljajev NL 41,3, 2) Ard Schenk Hollanti 41,5, 3) Valeri Kaplan NL ja Roar Grönvold Norja 41,8, 5) Jouko Johinen Suomi 42,0, 6) Björn Tveter, Norja 42,2

5,000 m: 1) Maier Norja 7.33,1 (rataennätys), 2) Jonny Nilsson Ruotsi 7.37 6, 3) Moe Norja 7.40,5, 4) Schenk, Hollanti 7.41,7, 5) Liebrechts, Hollanti 7.44,0, 6) Guttormsen, Norja 7.45,4, 7) Launonen, Suomi 7.47,3.

Pistetilanne 1 päivän jälkeen: 1) Norja 113.5, 2) Neuvostoliitto 101, 3) Hollanti 84, 4) Suomi 69,5, 5) Ruotsi 52.

—•—

MM-ampumahiihdon viestivoittokin meni Norjaan

Garmisch-Partenkirchen — Norja voitti sunnuntaina myös viestikilpailun ampumahiihdon MM-kilpailuissa joka hiihdettiin sunnuntaina täällä. Puola sai hopeaa, Ruotsi pronssia ja Suomi joutui tyytymään viidenteen sijaan Neuvostoliiton jälkeen.

Mestaruuden voittaneessa joukkueessa hiihtivät Ivar Nordkind, Olav Jordet, Jon Istad ja Ragnar Tveiten. Heistä Istad oli perjantaina voittanut maailmanmestaruden henkilökohtaisessa kilpailussa.

Tuloksia: 1) Norja 2.19.53,9 (Nordkind 35. 1.8/0 sakkokierrosta, Jordet 32.21.7/1, Istad 35.48.5/3 ja Tveiten 34.21.9/2), 2) Puola 2.24.-03.8 (Rubis 36.25.7/2, Lukaszcyk 35.04.9/0, Szszepaniak 36.04.0/0 ja Sobczak 36.29.2/2), 3) Ruotsi 2.25.-38.8 (Ohlin 34.57.3/2, Petrusson 37,-28,6/4, Eriksson 38.41.2/5 ja Olsson 34.31.7/0), 4) Neuvostoliitto 2.27.-35.9 (Meshershakov 36.28.4/0, Pusanov 36.11.5/1, Gudarstsev 37.02.0/1 ja Melanin 37,54.0/3), 5) Suomi 2.29.55.2 (Tyrväinen 39.05.7/4, Honkola 35.54.5/1 Jantunen 38.03.9/2 ja Suutarinen 36.51.1/33.

—•—

Suomalaismenestystä Tallinnan jääradalla

Tallinna. — Suomalainen Jouko Naskali yllätti sunnuntaina Tallinnan kansainvälisessä jäärata-ajossa ja voitti kaikki neljä kilpailuerää johon hän otti osaa, ja samalla täydellä 12 pisteellä koko kilpailun. Suomalaismenestyksen täydensi Esko Koponen sijoittumalla lauantaisen kilpailun voittajan, Tallinnan Reino Viidasin jälkeen kolmanneksi. Koposen jälkeen tuli neljänneksi viimeinen suomalaisista mukana ollut Martti Koivuoja.

Kilpailuun otti osaa ajajia Leningradista, Tallinnasta, Puolasta ja Itävallasta sekä edellämainitut suomalaiset.

—•—

Pennel 505

Philadelphia. — Amerikkalainen ME-mies John Pennel saavutti lauantaina Philadelphiassa järjestetyissä kansainvälisissä yleisurheilukilpailuissa seiväshypyn voittotuloksen 503. Tshekki Rudolf Tomasek oli toinen tuloksella 488.

Kaksi mailia voitti USAn George Young ajalla 2.50,0.

Norjalle voitto, Maierille ME

(KU) Norjan Fred Anton Maier teki sunnuntaina luisteluhistoriaa Oslossa jatkuneessa luistelun viisimaaottelussa. 10,000 metrillä hän luisteli uuden maailmanennätyksen ajalla 15.32,2. Entinen ennätys oli ruotsalaisen Jonny Nilssonin nimissä ja 8/10 sekuntia heikompi kuin Maierin uusi ennätys. Maier voitti myös sunnuntaina 1,500 metrin luistelun tuloksella 2.08,2. Hänen yhteispisteensä Oslon maaottelussa 178.253 alittaa 194/1,000 pisteellä Nilssonin nimissä vuodelta 1963 peräisin olevan maailmanennätyksen. Toistaiseksi ei kuitenkaan tiedetä, voidaanko Maierin pistemäärä hyväksyä maailmanennätykseksi, sillä Oslon maaottelussa ei virallisesti lasketa luistelijoiden henkilökohtaisia yhteispisteitä.

Maaotteluun osallistuneiden maiden väliset loppupisteet olivat myös Norjalle ylivoimaiset seuraavasti: Norja 246.5, Neuvostoliitto 189,5 Hollanti 182, Suomi 117,5 ja Ruotsi 104,5.

Tuoksia sunnuntain kilpailuista:

1,500 m: 1) Fred Maier Norja 2.08,8, 2) Ard Schenk, Hollanti ja Edvard Matusevitsh N-liitto 2.08,5.

10,000 m: 1) Fred Maier Norja 15.32,2 (ME) 2) Per Willy Guttormsen Norja 15.33,6, 3) Jonny Nilsson Ruotsi 15.47,0.

—•—

Ollista Ortizin kuudes haastaja

Kansainvälisesti tunnustetun nyrkkeilyn ammattilehden Boxing Illustraten helmikuun numerossa lehti arvostaa suomalaisen Olli Mäen kevyensarjan maailmanmestarin Carlos Ortizin kuudenneksi haastajaksi. On huomattavaa, että Mäki on maailmanlistalla saanut näin korkean arvostuksen, sillä vastaavaa ei suomalaisnyrkkeilijälle ole tapahtunut sitten Gee-Been päivien.

—•—

Rönnlund jälleen mestarikunnossa

Arvika. — Assar Rönnlund oli omaa luokkaansa Ruotsin hiihtomestaruusviikon viimeisessä kilpailussa, 50 km:n hiihdossa, lyömällä viime vuoden mestarin Janne Stefanssonin yli kolmella minuutilla. Samalla Rönnlund osoitti olevansa erittäin varteenotettava tekijä Oslon MM-ladulla ja epäonnistumiset mestaruuskilpailujen lyhyemmillä matkoilla johtuivat vain ohimenevästä laskukunnosta. Kolmanneksi sijoittui vanha tekijä Melcher Risberg.

50 km. RM: 1) Assar Rönnlund 2.54,08, 2) Janne Stefansson 2.57.41 3) Melcher Risberg 2.59 03.

—•—

Cassius kohtaa Terrellin Chicagossa

Chicago. — Ammattinyrkkeilyn raskaan sarjan maailmanmestari Cassius Clay puolustaa mestaruuttaan maanmiestään Ernie Terrelliä vastaan Chicagossa 29 pnä maaliskuuta, ilmoittivat chicagolaiset promoottorit Irving Schoenwald ja Bentley.

Illinoisin nyrkkeilyliitto uudisti Terrellin otteluluvan, ja näin ollen ottelu voidaan järjestää. Viikko sitten New Yorkin osavaltion nyrkkelykomissio kieltäytyi myöntämästä ottelulupaa Terrellille.

Clayn ja Terrellin välisen ottelusopimuksen mukaan Clay saa puolet ja Terrell 20 pros. nettotuloista.

—•—

Oikarainen 50 km voittaja, Kankkonen lyömätön

Kuopio. — Kalevi Oikarainen voitti sunnuntaina lähes 20 asteen pakkasessa hiihdetyn 50 kilometrin MM-katsastuksen ja Veikko Kankkonen osoitti olevansa mies, johon voidaan luottaa myös Oslon MM-mäessä.

Oikarainen jätti viidellä peninkulmalla toiseksi sijoittautunutta Hannu Taipaletta vain 52 sekuntia. Kankkosen voitto sen sijaan ei ollut missään vaiheessa uhattuna. Toiseksi sijoittui sunnuntainakin 16-kesäinen Martti Niemi.

Naisten 10 kilometrillä menivät ennakkosuunnitelmat sekaisin. Matkan voitti Suonenjoen Liisa Suihkonen Kokkolan Eva Högin sijoittuessa toiseksi.

Yhdistetyn kilpailun taso oli heikko ja heikoista paras oli Hämeenlinnan Ilpo Nuolikivi. Sunnuntaisen yhdistetyn hiihdon 15 kilometrin voittaja Tapani Kontula sijoittui kolmanneksi. Toisen sijan sai mäessä paremmin menestynyt Raimo Partanen.

Eero Mäntyranta lähti matkaan, mutta lopetti matkanteon 50 kilometrin kilvassa 40 kilometrin jälkeen. Pentti Pesonen ja Raimo Hämäläinen jättivät matkanteon jo 15 kilometrin jälkeen.

MM-KATSASTUKSET

50 km:n hiihto: 1) Kalevi Oikarainen 2.55,04, 2) Hannu Taipale 2.55,56, 3) Arto Tiainen 2.57,35, 4) Kalevi Hämäläinen 2.57,41, 5) Heikki Ripatti 3.02,56, Lauri Bergqvist 3.03,55, 7' Eino Kilpeläinen 3.09,12.

Mäkikilpailu: 1) Veikko Kankkonen (87—89) 2.35,3 2) Martti Niemi (86,5—87,5) 229.5, 3) Topi Mattila (83,5)—86,5) 220.2.

Naisten 10 km: 1) Liisa Suihkonen 40,50, 2) Eva Hög 40,58, 3) Saara Saarinen 41 29.

Yhdistetyn lopputulokset: 1) Ilpo Nuolikivi (232,45+193,7) 426.15, 2) Raimo Partanen (223.73+196,4) 420.13, 3) Tapani Kontula (240+176,4) 416.40.

Simpuran arvio SKP:n edustajakokouksesta

Helsinki. — Epäilemättä SKPn edustajakokousta voidaan luonehtia myös uudistusten ja uuden tyylin kokoukseksi. Eräät yksitoikkoisimmin käyttäytyvät porvarilehdet ovat tosin yrittäneet elätellä väitettä, ettei mitään muutoksia tapahtunut, mutta väite heijastaa vain pettymystä siitä, että kokouksen lopputulos merkitsi odotettuakin vahvemman yksimielisyyden saavuttamista. Kun puolueen molemmat puheenjohtajat vaihtuivat, kun keskuskomitean 45 jäsenestä 17 ja poliittisen toimikunnan 14 jäsenestä 4 on uusia, on se todella osoitusta terveestä ja luonnonmukaisesta vaihtuvuudesta, jonka suorittamista edustajakokous niin selvästi edellytti. Naulan kantaan osui edustajakokouksen erään lausuman toteamus, että SKP on uusien voimien, uuden ajan puolue. Mutta se on myös puolue, jossa vaihtuvuus ei merkitse minkään rajalinjan asettamista "entisen" ja "uuden", "vanhan" ja "nuoren" välille, vaan eri sukupolvien ja kokemusten jatkuvuuden takaamista puolueen politiikassa. Edustajakokous ei jättänyt mitään "voittajia" ja "voitettuja" "stalinisteja" ja "revisionisteja", vaan lujan kommunistisen puolueen, joka kulkee uudistunein voimin, yhtenäisin rivein eteenpäin, kirjoittaa toimittaja Jorma Simpura puoluekokouksen jälkeen ja katkoi:

Tri Ele Alenius SKDLn sosialistina sanoi mielipiteenään, että "kommunistit ovat vapautumassa eräistä kompleikseistaan". Kompleksit eivät sinänsä ole hävettäviä, Napoleonninkin sanotaan kärsineen komplekseistaan, mutta kompleksien yhdistämistä SKP:hen en oikein ymmärrä, niitä voidaan hakea muualta. Sen sijaan, edustajakokous kyllä osoitti avartumista vapaaseen keskusteluun ja ajatusten vaihtoon, ristikkäisiinkin, ja sen jälkeen kykyä sovittaa nämä mielipiteet yhteen ja saada yksimielinen ratkaisu pohjaksi työlle eteenpäin. Tähän poliittisessa liikkeessä yleensä Suomessa harvoin päästään, siihen ei ole päästy sosialidemokraattisessa puolueessa yhtä vähän kuin keskustapuolueenkaan piirissä. Olin viikon alussa välittömästi selvittämässä edustajakokousasioita Turussa, jonka edustajistossa oli paljonkin eri mieltä mm. henkilöasioista, mutta tämäkin tilaisuus oli selvää jatkoa edustajakokouksen viimeisen päivän yksimielisyydelle. Kaiken lähtökohtana oli se, että kun asiat nyt on selvitetty, niin on lähdettävä työhön koko puoluejärjestön voimalla lyömään voittoa lävitse eduskuntavaaleissa. Todettiin että se vaatii kovia ponnistuksia, nopeita otteita, mutta se työ takaa myös voiton, jolle on kaikki mahdollisuudet.

Tarkasteltaessa sosdem lehdistön ja porvarien suhtautumista edustajakokouspäätöksiin ja keskusteluun on siinä yllättävästi asiallisuuttakin, kun muistaa sen, millä tavalla sentään nämä veikot yleensä SKPn asioita vääristelevät. Tämä osoittaa, että kommunismin vastaista propagandaa ei ole enää ylen helppoa harrastaa pelkältä humpuukipohjalta, koska se ei mene suureen yleisöön, vielä vähemmän politiikkaa tarkemmin seuraaviin. Tämä osoittaa sitä ajan hengen ja olosuhteiden muuttumista, josta nk. uudistajat ovat puhuneet. Pahinta SKPn vastaiselle propagandalle oli kuitenkin se, että puoluekokous päättyi kaikissa ratkaisuissaan yksimielisyyteen ja niin selvästi, että se samalla sysää perusjärjestöjen ja jäsenistön työn voimakkaaseen vauhtiin vaalitaistelun loppusuoralle. Näin edustajakokouksesta todella muodostui kannustin sille, mikä saattaa eduskuntavaalit hyvään tulokseen SKDLn kannalta.

KARVAITA PALOJA JA "KIVIJALKOJA"

Tyypillistä ja merkille pantavaa on, että kaikin keinoin, väittein ja vihjein yritetään edelleen elätellä käsitystä SKPn "väkivaltaisesta" luonteesta ja päämääristä. Etenkin sosdem lehdistölle näyttää olevan todella karvas pala, että propaganda SKPstä diktatuuri- ja väkivaltapuolueena alkaa hajota käsiin. Joistakin saattaa tuntua sellainen ohjelmallinen selvennys, minkä keskuskomitea suoritti viime syksynä lausumassaan Suomen tiestä sosialismiin merkitykseltään vähäpätöiseltä ja jopa tarpeettomalta kovien päivänkysymysten rinnalla. Tosiasia kuitenkin on että juuri väkivaltaväitteillä on hyvistä päivänkohtaisista ohjelmista huolimatta pystytty ylläpitämään myös työväestön keskuudessa epäluuloisuutta kommunisteja kohtaan, mutta jo tämä ohjelma-asiakirja muutti paljon tilannetta. Olisi todella typerää ja poliittisesti virheellistä, jos luopuisimme marxilaisen valtioteorian selkeästä soveltamisesta oman maamme olosuhteisiin ja kansan ajatustapaan ja eksyisimme teoreettiseen saivarteluun ja ideologisiin sokkeloihin siinä luulossa, että jokin sana tai toisissa olosuhteissa ja ajassa tapahtunut sovellutus muodostaisi marxilaisuuden "kivijalkoja". Internationalismi ja toisten puolueiden kokemusten huomioon ottaminen on kommunistisessa työväenliikkeessä erittäin tärkeätä ja on sen voima, mutta se ei ole mitenkään vastakkaista kansallisten erikoispiirteiden tottumusten ja etujen tarkalle huomioon ottamiselle. Mitä selvemmin SKPn periaateohjelmastakin näkee, että se on yksinomaan ja juuri Suomen kommunistisen puolueen ohjelma sitä parempi.

OPTIMISMIA OHJELMIIN

Kun puolueen keskuskomitea tulee asettamaan ohjelmatoimikunnan muodostaa aikaisempi lausuma Suomen tiestä sosialismiin varmaan erään tärkeän pohjan uuden ohjelman kenittelylle. Eihän nyt voimassakaan oleva ohjelma suinkaan ole huono tai virheellinen, mutta selvennyksiä, suomennoksia ja nykykieleen saattamista se tarvitsee, ja kuten monesti on todettu selkeennys koskee nimenomaan suhtautumistamme pohjaltaan nykymuotoiseen eduskuntalaitokseen, monipuoluejärjestelmään ja opposition toimintaoikeuksiin myös sosialismiin siirryttäessä ja sosialismin oloissa.

Optimismi lyö leimansa keskuskomitean asiakirjaan ja optimismin tulee leimata myös uutta ohjelmaa. Jotkut toverit ovat tosin olleet huolissaan siitä, että tällainen asenne voisi himmentää arviota siitä vaarasta, jonka oikeistoporvaristo järjestöineen ja koneistoineen aina porvarillisessa valtiossa muodostaa, mutta mitä meidän sekin huomioon ottaen sitten pitäisi sanoa omista pyrkimyksistämme? Jos me aiomme tässä maassa toimia nimenomaan joukkopuolueena ja yhteistyössä muiden kansanvaltaisesti ajattelevien ryhmien kanssa, on meidän epäröimättä ja ilman tulkinnan mahdollisuuksia tunnustettava vakiintuneet pelisäännöt. Se on perusedellytys lähdettäessä etsimään liittolaisia ja yhteistyökumppaneita. Olen varma siitä, että jos oikeistotaantumus joissakin oloissa yrittäisi jälleen väkivaltaa ja suuntautuisi laillista hallitusvaltaa vastaan, löytäisi Suomen työväenluokka yhdessä kansanvaltaa ja laillisuutta kannattavien muiden puolueiden kanssa kyllä keinot hyökkäysten torjumiseksi.

Mitään pelkoa ei ole puoluekokouksen jälkeenkään siitä että jotkut puolueessamme yrittäisivät muuttaa puolueemme peruslinjoja tai sosialidemokratisoida puoluetta. Mikäli tällaisia epäilyksiä on ilmennyt, on niihin varmaan vaikuttanut sosialidemokraattisen lehdistön helppohintainen propaganda, että SKPn kieltäessä väkivallan tässä maassa ei muka tarvita enää muuta työväenpuoluetta kuin sosialidemokraattinen puolue. Suhtautumistavassa väkivaltaan ei ole todellisuudessa mitään eroa SKPn ja sosdem puolueen välillä, vaan suhtautumisessa sosialismiin, työväenluokan etuihin ja Neuvostoliittoon.

VÄKIVALTASYYTÖKSET KOHDISTUVAT NLoa VASTAAN

Mitä viimeksi mainittuun seikkaan tulee, niin suomalaiseen antikommunismiin silloinkin, kun sitä esiintyy sosialidemokraattisen puolueen piirissä, liittyy aina myös ulkopoliittisia ja nimenomaan Neuvostoliiton vastaisia tekijöitä. Väite SKPn väkivaltapyrkimyksistä ei suuntautu viime kädessä suinkaan SKP:tä vastaan, jotta tässä vain käytetään ajatusten verhona. Väitteeseen sisältyy syytös siitä, että Neuvostoliitto pyrkii väkivaltaisiin tekoihin Suomea vastaan, sillä miten SKP:llä voisi olla voimasuhteet ja tilanteet huomioon ottaen mahdollisuutta edes valmistautua väkivaltaisiin ratkaisuihin saati sitten yrittää niitä. SKPn vastaisilla väkivaltasyytöksillä harjoitetaan juuri Neuvostoliiton vastaista propagandaa

SD-PUOLUE TARVITSEE LINJOJEN SELVENNYSTÄ

Tri Pekka Kuusi kehitteli juuri varsin merkittäviä johtopäätöksiä sosialidemokraattien kannalta katsoen. Ajatus oli se, että kun kerran Suomen ja Neuvostoliiton kesken vallitsee rauhanomainen rinnakkainolo, niin eikö silloin myös suomalaisen sosialidemokratian ja neuvostoliittolaisen kommunismin välillä vallitse rauhanomainen rinnakkainolo. Ja kun kerran luotetaan rauhanomaiseen rinnakkainoloon neuvostoliittolaisen kommunismin kanssa, niin vallinnee luottamussuhde myös suomalaiseen kommunismiin päin. Mutta sitä ei Kuusikaan pysty sanomaan missä määrin suomalainen sosialidemokratia sitten todella tunnustaa tämän logiikan perustan, juuri tuon rauhanomaisen rinnakkainolon Suomen ja Neuvostoliiton kesken. Kun puolueen pää-äänenkannattajassa Kuusen ajatus yhteistyöstä kommunistien kanssa on leimattu pelkästään hullunkuriseksi, niin eikö Kuusen johtopäätösten mukaan silloin rauhanomaisen rinnakkainolon periaatetta myös Suomen ja Neuvostoliiton suhteissa ole leimattu pelkästään hullunkuriseksi? Jos kommunisteilta on vaadittu ohjelmallista selvennystä väkivaltakysymyksessä, niin sitäkin enemmän odotetaan sosdem puolueelta ulkopoliittisten linjojen virallista selvitystä.

Yksi aloite riittää Vietnamin asiassa -- Suomen hallitus

Helsinki. — Koska Vietnamin selkkaus on parhaillaan käsiteltävänä YKn turvallisuusneuvostossa, Suomen hallitus katsoo, ettei ole mahdollisuuksia uusiin aloitteisiin tässä asiassa, todetaan Suomen vastauksessa Itävallan ulkoministeri Kreiskyn asiaa koskevaan tiedusteluun.

Ulkoasiainministeriöstä annettiin lauantaina julkisuuteen seuraava asiaa koskeva tiedonanto: "Itävallan ulkoministeriön julkisuuteen saattamien tietojen johdosta, jotka koskevat ulkoministeri Kreiskyn yhteydenottoa Paavi Paavalin aloitteesta Vietnamin kysymyksestä, on ulkoasiainministeriön taholta ilmoitettu, että ulkoministeri Kreisky on asettunut asiassa alustavaan yhteyteen ensi kädessä Euroopan puolueettomien maiden hallituksiin. Suomen vastauksena ulkoministeri Kreiskyn tunnusteluun todetaan mm., että koska Vietnamin selkkaus on parhaillaan käsiteltävänä YKn turvallisuusneuvostossa, Suomen hallitus katsoo, ettei ole mahdollisuuksia uusiin aloitteisiin tässä asiassa."

Bokeloh siirsi Laajavuoren mäkiennätystä

Jyväskylä. — ItäSaksan MM-joukkueen varamiehenä oleva Dieter Bokeloh osoitti varmaa kuntoa Laajavuoren toisissa kansainvälisissä talvikisoissa siirtämällä mäenlaskussa neljällä metrillä Harri Jussilaisen nimissä olevaa mäkiennätystä. Uudeksi ennätykseksi kirjattiin sunnuntaina pidetyissä kisoissa 88.5 metriä. Myös toiset itäsaksalaiset ylittivät entisen mäkiennätyksen Lesserin pisimmän kantaessa 87.5 ja Tonhauserin 85.5 metriä. Parhaat kotimaiset hyppääjät olivat Nokian Mattila (78) ja Kausalan Holma ja Rovaniemen Yli-Paavalniemi (76) metriä. 19 asteen pakkasessa suoritettuja mäkikilpailuja seurasi noin 500 henkeä.

Länsisaksalaisia aseita Belgiaan

Bonn. — Laajentaessaan uusimmantyyppisten aseiden valmistusta Bundeswehrille Bonn haluaa myös myydä näitä aseita muille Naton jäsenvaltioille. Tällä hetkellä Saksan liittotasavallan sotateollisuusmonopolit osallistuvat aktiivisesti Belgian armeijan panssarivaunutilauksista käytävään taisteluun, joka on puhjennut USA:n, Enlannin ja Ranskan sotateollisuuskonsernien välillä.

Die Welt kirjoitti äskettäin, että Länsi-Saksan ja Belgian hallitusten välillä on jo käyty neuvotteluja 300 uusinta tyyppiä edustavan Leopard-panssarivaunun toimittamista Belgialle.

Näitä panssarivaunuja, joilla nykyisin on yhä huomattavampi sija Bundeswehrin aseistuksessa, toimitetaan ensi sijassa Länsi-Saksaan sijoitetuille Belgian armeijan yksiköille.

Die Welt toteaa edelleen, että Saksan liittotasavallan ja Belgian hallitusten välillä käydään neuvotteluja myös länsisaksalaisten Leopard-panssarivaunujen valmistuksen aloittamisesta belgialaisissa tehtaissa.

Lehti mainitsee, että äskettäin on eräässä Saksan liittotasavallan teollisuuslaitoksessa aloitettu motorisoidun panssaritorjuntatykin valmistus. Samaan aikaan valmistellaan Bundeswhrin rakettiasein varustetun ns. ohjuspanssarivaunun rakentamisen aloittamista. Die Welt antaa ymmärtää, että Bonn on valmis toimittamaan myös näitä taisteluvälineitä "nuoremmille" Nato- kumppaneille.

Joliot-Curien rauhanmitali Svinhufvudille

Helsinki. — Maailman rauhanneuvoston edustaja Isabella Blume luovutti sunnuntaina Helsingin Yliopiston pienessä juhlasalissa järjestettävässä tilaisuudessa Frederic Joliot-Curien nimelle omistetun kultaisen rauhanmitalin Suomen Rauhanpuolustajat r.y:n puheenjohtajalle Veikko Svinhufvudille.

Maailman rauhanneuvoston puhemiehistö teki päätöksen kultaisten rauhanmitalien jakamisesta rauhantyössä ansioituneille henkilöille viime marraskuussa Sofiassa pitämässään kokouksessa. Mitalin myöntäminen Suomen rauhanpuolustajien puheenjohtajalle on huomionosoitus Suomen rauhanpuolustajille erityisesti viime kesänä Helsingissä pidetyn maailman rauhankokouksen järjestelyjen johdosta.

Helsingin juhlatilaisuuteen saapuu myös Neuvostoliiton rauhankomitean pääsihteeri Mihail Kotov. Hän vierailee Suomessa viikon päivät ja osallistuu mm. Kemissä 13. 2. kalottialueen rauhantoimikuntien neuvotteluun, jossa valmistellaan ensi kesänä pidettävää laajempaa kalottijuhlaa.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Matti Kontturi kuoli äkillisesti Dawson Court vanhainkodissa viime sunnuntaina. Hänelle oli äskettäin suoritettu leikkaus, josta ei voinut toipua.

Kontturi oli syntynyt Suomessa ja oli kuollessaan 66-vuotias.

Suomesta hän tuli tälle alueelle 38 vuotta sitten ja oli paperipuiden katkaisussa työskennellyt ympäristön metsätyömailla. Hän kuului metsätyöläisten unioon ja oli lehtemme lukija viimeiseen saakka. Hänen vaimonsa, yksi poika ja muut sukulaisensa ovat Suomessa.

* * *

John Rajakisto kuoli Dawson Court-vanhainkodissa viime lauantaina pitkäaikaisen sairauden jälkeen. Hän oli syntynyt Tammelassa, Suomessa ja oli 70-vuotias. Tässä maassa oli hän ollut 40 vuotta, joku aika sitten vielä Kaminitiquassa.

Lähinnä jäi suremaan tytär Lila, Mrs. K. Kiviluoma, 5 lastenlasta, yksi sisko ja veljiä ja muita sukulaisia täällä ja Suomessa.

Vietnamilaisia lentokoulussa Neuvostoliitossa

Winnipeg. — Viisituhatta pohjois-vietnamilaista on sotilaslentokoulussa Neuvostoliitossa, sanoi Canadan kommunistisen puolueen kansallinen puheenjohtaja Tim Buck täällä maanantaina.

Mr. Buck, joka oli Pohjois-Vietnamissa marraskuun 23 päivästä joulukuun 23:een päivään, kertoi presidentti Hon "joka on ollut ystäväni 41 vuotta" sanoneen, ettei lentäjän koulutusta voida toteuttaa Pohjois-Vietnamissa siksi kun amerikkalaiset voivat lentää 35 minuutissa suistoalueelle, mihin koulu olisi sijoitettava. Mr. Buck on kansallisella puhujamatkalla.

Rakentajat!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puhelin 623-7469
516 Simpson St. Fort William

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
132 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
R. DAVISON, johtaja
WA. 1-3971 — WA. 1-1793

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
695 BAYVIEW AVENUE
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

Kiinteistövälittäjä
ROLF HEYNO
REALTOR
2101 Yonge Street
(Eglintonin kohdalla)
Puhelin HU 9-4988
Canadian Association of Real Estate Boards ja Toronton Real Estate Boardin jäsen.

MATKATOIMISTO
SUOMEEN - TANSKAAN - NORJAAN - RUOTSIIN
Maailmanlaajuinen matkapalvelu
VÄLITÄMME LAHJAPAKETTEJA SUOMEEN
Kysykää Miss Pontson
O. K. JOHNSON & CO. LIMITED
TORONTO: 697 Bay Street EM. 6—9488

OPTOMETRISTI
L. Y. Lacourciere
B.A., O.D.
Puh. 674-5156 — kotiin 673-2674
36 ELM ST. EAST YLÄK.
SUDBURY ONTARIO

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

LAITTEIDEN KORJAUSTA
- Ketjusahoja
- Ulkolaitamoottoreita
- Ilmajäähdytteisiä moottoreita
- Westinghouse sähkölaitteita ja televisioita
- Propane-kaasua

Jäähdytyslaitteita koteihin ja liikelaitoksiin
MASSEY SALES & SERVICE CENTRE
LAITTEIDEN MYYNTI JA HUOLTO
E. N. MacDonald, omist.
Puh. 869-1671, Espanola, Ont.

HALUTAAN

MAJAVAN
SAUKON
KETUN
kalastajanäädän
(Fisherin)
BIISAMIN
turkisnahkoja
HETI
täyttääksemme suuria tilauksia
Maksamme niin korkean kuin
$30.00 hinnan
hyvästä majavan nahasta
VALENSKY RAW FURS
Puh. 673-6592, kot. 675-7204
119 Cedar St. Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Melody Orkesterin Valentine kabaree tanssit Finnish haalilla Helmikuun 12 päivänä.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

CSJn Sudburyn osaston vuosikokous Finnish haalilla sunnuntaina, helmikuun 13 pnä, kello 1 ip.

Savet kuoron hyvä päivällistilaisuus Finnish haalilla, sunnuntaina, helmikuun 20 pnä.

Naistenkerhon kokous Finnish haalilla maanantaina, helmikuun 14 pnä, kello 7.30 ip. Tärkeitä asioita. Kaikki varmasti mukaan.

Kuoron ja orkesterin yhteiset harjoitukset Tiistaina, helmikuun 15 päivänä, kello 7.30 ip. Kuoron harjoituksia ei pidetä keskiviikkona, 16 pnä.

Naistenkerholla tärkeä tilaisuus

Sudburyn naisten kerhon kokous on Finnish haalilla maanantaina, helmikuun 14 pnä, kello 7.30 illalla. Kaikki jäsenet mukaan suunnittelemaan t.k. 24 pnä pidettävää bingotilaisuutta. Koska yhteisessä suunnittelukokouksessa oli arpa langennut täksi päiväksi kerhomme osalle, eikä mitään jatkuvaa toimintaa ole ollut, on suotavaa, että kaikki jäsenet ja jäseniksi aikovat, sekä ystävät tulisivat silloin kokoukseen.

— Kokouksen kutsuja.

Hauska Valentine kabaretti Finnish haalilla 12 pnä

Mielenkiinnolla odotettu Melody-orkesterin kabarettitilaisuus on jo tänä lauantaina (12) pnä. Tarjoilu alkaa kello 8 ja tanssi kello 9 illalla. Sisäänpääsy, mihin sisältyy erikoinen silli- ja perunalaatikkoateria, on ainoastaan $1.25 hengeltä.

Kun tansimusiikista huolehtii Melody-orkesteri, niin se takaa "hyvän tahdin" tanssijoille ja miellyttävää kuultavaa koko illaksi niillekin, jotka mieluimmin lepäävät ja turisevat keskenään päivän tapahtumista. Tervetuloa läheltä ja kaukaa, sanovat orkesterilaiset.

Cleland-Dryden township

Tiekokous pidetään Union koululla helmik. 26 pnä kello 1 ip. Valitaan toimihenkilöt. Toivotaan runsasta osanottoa. — H. H.

VERHOILUA
- HELPOT MAKSUEHDOT
- KOHTUULLISET HINNAT
- TAATTU TYÖ

Morrison Upholstery
Puh. 675-7219
1527 Paris St. Sudbury
(10—17—24—3)

VAPAA ALUSTAN RUISKUTUS
jokaisesta maalaus- tai korityöstä
LUOTETTAVA TYÖ
Toby's Body Shop
Puhelin 692-4950 Black Lake Rd.
Waters Township Ontario
(EI F-26)

Alas ruokien hinnat
A-luokan suuret
KANANMUNAT tus. 49¢
PATAPAISTIT 39¢
SIANKYLKILIHA 59¢
JAUHELIHA 39¢
OMENAT pussi 69¢
"Delicious" "Macs" "Spys"
Springer Park Farms
45 Elm St. W. CPR:n ylik. vier.
Ilmaista parkkeeraustilaa

VALTUUSTO HYVÄKSYI TIISTAINA BUSSILIIKENNÖIMISLUPALUONNOKSEN

Päätös tehtiin äänin 10—6; asia alistetaan pikapuoliin veronmaksajain ratkaistavaksi

Hyljättyään maanantai-iltana kaupungissa nyt liikennöivän Sudbury Bus Lines-yhtiön uuden tarjouksen bussiliikenteen järjestämiseksi ja neuvoteltuaan asiasta uudelleen asianomaisten kanssa, Sudburyn kaupunginvaltuusto hyväksyi tiistaina kontrollilautakunnan ehdotuksen perusteella, että uudelle Metro Transit (Sudbury) Ltd. yhtiölle annetaan bussiliikennöimisoikeus 10 vuoden ajaksi. Päätös tehtiin äänin 10—16.

Alkuperäiseen ehdotukseen mainitun liikennöimisoikeuden myöntämiseksi tehtiin valtuuston kokouksessa muutos, minkä mukaan on uuden yhtiön palvelukseen otettava ensitilassa nyt toiminnassa olevien bussiliikkeiden tuntipalkkatyöläiset niiden vanhemmuusoikeuksien perusteella. Hyväksytty muutosehdotus säätää myös, että uusi yhtiö, jos se tämän liikennöimisoikeuden saa, ei saa vastustaa työläistensä uniotoimintaa.

Valtuuston tiistaisessa kokouksessa hyväksyttiin myös tätä liikennekysymystä koskeva uusi sivulaki. Vaikka kontrollilautakunta ja viimeksi valtuusto, ovat tämän liikennöimissopimuksen hyväksyneet uuden yksityisyhtiön kanssa, sopimus ei tule kuitenkaan lakivoimaiseksi ellei se saa kaupungin väestön enemmistön hyväksymistä. Liikennöimislupakysymys on siis lopulta ratkaistava veronmaksajain yleisäänestyksen perusteella ja tämä yleisäänestys järjestetään ehkä 6:n tai 8:n viikon kuluttua. Kaupungin hallinto tulee tiistaisen päätöksen perusteella ehdottamaan, että veronmaksajat myöntäisivät Metro Transit (Sudbury) Ltd. yhtiölle kymmenvuotisen liikennöimisoikeuden kaupungissa. Mainitun bussiyhtiön takana eli muodostajina ovat Sudburyssa nyt liikennettä harjoittavat seuraavat yhtiöt: Nickel Belt Coach Lines, Local Lines ja Delongchamp Cartage. Jos sopimus hyväksytään, silloin jää siis Sudburyn katukuvasta Sudbury Bus Lines mikä ei ole tähän uuteen yritykseen osallistunut.

Sopimusluonnoksen hyväksymisen puolesta äänesti tiistaisessa kokouksessa seuraavat: Pormestari Max Silverman, kontrolleri Neil Birney, Bill Ellis, Grace Hartman ja Jim Cormack, valtuusmiehet Bill Baby, Bill Edgar, James Jerome, Carl Nurmi ja Gerv Waddell.

Sopimusluonnosta vastaan äänestivät valtuusmiehet Gerry Blais, Bud Germa, Maurice Lamoureux, Jack Raftis, Andy Roy ja Alphege Theriault.

Puhuessaan tätä sopimusluonnosta vastaan valtuusmies Bud Germa sanoi tiistai-iltaisessa kokouksessa, että mainittu sopimusluonnos ei anna mitään takeita bussipalvelua käyttävälle yleisölle eikä myös Sudbury Bus Linesin työläisille.

Sopimus "ei anna asukkaille mitään takeita bussimaksuista ja muuttolippuoikeuksista", sanoi valtuusmies Germa. "Te olette johtaneet 80,000 asukasta keritsemislavalle."

Germa sanoi, että kaupungin oikeus liikennöimisoikeuksien peruutamiseksi jos uuden yhtiön järjestämä palvelu tai sen hinnat (bussimaksut) eivät tyydytä asukkaita, ei varaa mitään rangaistusta yhtiölle. Sopimuksen "se kohta tarkoittaa vain sitä, että yhtiö voi lopettaa liiketoimintansa meidän kustannuksellamme", hän sanoi.

Germa sanoi, että valtuuston ei pitäisi antaa pelotella itseään "Metro-yhtiön palvelustarjouksen menettämisellä . . . sillä se ei ole niin erinomainen sopimus"'. Ehdotuksessa asian edelleen tutkimista hän suositteli neuvottelujen jatkamista Metro-yhtiön ja Sudbury Bus Linesin kanssa jotta saataisiin toimeksi parempi sopimus.

Tärkeä vuosikokous tänä sunnuntaina Finnish-haalilla

Sunnuntaina, helmikuun 13 pnä, alkaen kello 1 päivällä, pidetään Finnish haalilla CSJn Sudburyn osaston vuosikokous.

Kuten tavallista, vuosikokous on siksi tärkeä tilaisuus — tärkein kokous mitä osastolla on koko vuoden aikana — että sieltä ei sovi yhdenkään jäsenen olla pois, jos ei ole vaikea sairaus tai jokin muu pätevä este.

Kokoukselle esitetään eri komitean raportit sekä rahastonhoitajan tilikertomus tilintarkastajien lausunnon kera. Siellä tutkitaan kuluneen vuoden saavutuksia ja heikkouksia sekä luodaan uusia suuntaviivoja nyt alkaneen vuoden toiminnan tehostamiseksi. Vuosikokouksessa valitaan uusi johtokunta ja muut toimikunnat. Kaikki jäsenet — ja jäseniksi aikovat mukaan.

Hyvä puolinen on jälleen tulossa

Koska kansalaistemme keskuudessa on tullut hyvin suosituksi haalillamme tarjottavat laatikkoym. päivälliset, niin ovat Sävel-kuoron reippaat emännät taas luvanneet valmistaa ja toimeksi saattaa tällaisen miellyttävän tilaisuuden 20 päiväksi helmikuuta, kello 12 päivällä. Siellä on taas saatavissa kaikenlaisia laatikoita, toinen toistaan herkullisempia, monipuolisine jälkiruokineen. Aterian hinta on kohtuullinen, joten kenenkään ei kannata silloin lähteä muualta etsimään ruokapaikkaa.

Tulkaa silloin suurin joukoin aterialle ja samalla kartuttamaan kuoron suurjuhlamatkakassaa.

Kuoron kevätkonsertti pidetään maaliskuun 13 pnä valikoidulla ohjelmalla. Silloin saamme kuulla ja nähdä laulu- ja soittoryhmiemme esityksiä ja aikaansaannoksia. Lähemmin tuonnempana.

Pitäkäämme siis mielessä nämä tilaisuudet.

Kuorolaisten puolesta. — S.

Parantaa vain kuin sika juoksuaan

"Mikään ei menesty paremmin kuin menestys", opettaa meille eräs englanninkielinen sananparsi.

Se pätee myös huhtikuun lopulla pidettävien vuotuisten markkinatanssien valmistamisen tiimoilta.

Monet merkit viittaavat jo siihen, että tähän tilaisuuteen saadaan tänäkin vuonna suuri määrä miesten ja naisten valmistamia käsitöitä, joita sitten jaetaan markkinatansseissa niille kymmenille kansalaisille, joille "onnetar hymyilee". Tarkoitus on saada markkinatanssien lahjavoitoiksi vähintään 60 käsityötä.

Saatujen tietojen mukaan paikkakunnan miehet ja naiset — erittoten naiset — ovat jo ryhtyneet tosimielessä valmistamaan näitä käsitöitä. Miehillä on kuitenkin se etu että heiltä saatiin ensimmäinen lahjoitus, suomalaismallinen kc ma pihakiikku, ja lisää on tulossa. Tiistai-iltana pidetyllä markkinakomitean kokouksella tiedoitettiin myös, että ulkoilun kiintyneet miehet, joilla ei ole peukalo keskellä kämmentä, eikä pelkoa vaikeuksista, ovat päättäneet valmistaa yhdeksi voitoksi hyvän veneen! Markkinatansseista on siis mahdollisuus saada muiden hyvien voittojen lisäksi vielä veneenkin.

Naisten "rintamalla" ovat virkkausneulat heiluneet kuumeisella kiireellä koska tiistaina ilmotettiin, että toinen puoli virkatun tilkkupeitteen "palasista" on jo virkattu — ja siinä suurikokoisessa hienossa laitoksessa tarvitaan kaikkiaan noin 200 virkattua kappaletta. Toiset naiset sanoivat suunnittelevansa hienon "toppatäkin" eli tikatun vuodepeitteen valmistamista. Tässä on vain kolme esimerkkiä monesta.

Komitealle ilmoitettin myös, että eräs tunnettu rakennusmies on lahjoittanut ¾ t. vaneerinpalasia niille, jotka mahdollisesti tarvitsevat tämäntapaista "rakennusainetta" käsityötään suunnitellessa. Niistä antaa lähempiä tietoja rahastonhoitaja Ed. Suksi.

Tikettejä näihin vuotuisiin markkinatansseihin on jo myytävänä ja niitä saa osaston kaikilta jäseniltä — niin kauan kuin tikettejä riittää.

— Makkaratikun veistäjä.

Italialainen hiihdon jälkeen käytettävä asu on nuorekas malliltaan ja nylonista sekä rayonista valmistettuna se on mieluisa jokaisen hiihtäjän vaatekomeroon.

Äänekäs meri

Meri ei ole se hiljainen paikka, joksi me sen kuvittelemme. Hummereiden rapsahdukset, valasten naksahdukset, merisikojen vihellykset ja mustekalojen huudot joissakin meren osissa muodostavat äänimäärän, joka vastaa niiden äänien voimakkuutta, jotka kuulee suuressa, kiireisessä toimistossa, sanovat Amerikan luonnontieteen muoseon tiedemiehet, jotka tutkivat meren ääniä. Nämä vedenalaiset äänet, jotka kulkeutuvat pidemmälle ja viisi kertaa nopeammin kuin äänet ilmassa, usein häiritsevät syvyysmittauksia. Pinta-aallot, virrat ja luonnollisestikin laivaliikenne antavat oman panoksensa vedenalaiselle äänten sinfonialle.

Salaliittolaisille tuomio Jugoslaviassa

Belgrad—Uutistoimisto Tanjugin tiedonannon mukaan päätti Zagrebin piirioikeus viime tiistaina laittoman vihamielisen ryhmän jäsentä vastaan nostetun syytteen käsittelyn ja langetti heille tuomion.

Pääsyytetty Branimir Opetener tuomittiin 9 vuodeksi kuritushuoneeseen muiden saadessa 2—8 vuoden pituisia vankeusrangaistuksia.

Kumoamattomien todisteiden sekä syytettyjen oman tunnustuksen nojalla kävi oikeudenkäynnissä ilmi, että mainittu ryhmä oli pyrkinyt luomaan ns. kroatialaiseen vapautusliikkeeseen kuuluvan laittoman kansalliskiihkoisen järjestön tarkoituksenaan nykyisen järjestelmän kumoaminen. Vihamielisessä toiminassaan he jäivät kuitenkin erilliseksi ryhmäksi.

YK:n laittomat sotamenot nielevät rahaa

New York. — YKn rauhanturvajoukkojen toimintaa käsittelevä erikoiskomitea aloitti jälleen työnsä perjantaina.

Komitean kokouksessa pitämässään puheessa YKn pääsihteeri U Thant keskittyi tarkastelemaan YKn rauhanturvajoukkojen ylläpitoon liittyviä talousongelmia. Hän kehotti YKn jäsenmaita tekemään vapaaehtoisia lahjoituksia YKn taloudellisen aseman helpottamiseksi.

Kuten tunnettua YKn taloudellisten vaikeuksien pääsyynä on rauhanturvajoukkojen käyttäminen Kongossa ja Keski-Idässä YKn peruskirjan vastaisiin operaatioihin.

de Gaulle kesäkuussa NL:oon

Pariisi. — Presidentti de Gaulle vierailee Moskovassa kesäkuun toisella puoliskolla, kerrottiin asioista perillä olevista piireistä Pariisissa.

Samoista piireistä kerrottiin edelleen, että vierailua koskeva virallinen tiedonanto julkaistaan piakkoin. Viime kuussa ilmoitettiin pyöreästi, että vierailu tapahtuisi tämän vuoden aikana.

Myös uutistoimisto TASS ilmoitti Moskovassa, että saatujen tietojen mukaan kenraali Charles de Gaullen Neuvostoliiton vierailu tapahtuu luultavasti kesäkuun toisella puoliskolla.

Satu Östring tämän vuoden Miss Suomi

Helsinki. — Missimarkkinoilla jo kuuluisaksi tulleen Östringin perheen kolmas tytär, tamperelainen liikunnanohjaaja Satu Östring valittiin Suomen Yleisradion ja Finartistin yhteisesti järjestämissä kilpailuissa Miss Suomeksi 1966. Satu Östringin voitto tuntui olevan itsestään selvä koko kilpailun ajan; hän poikkesi melkoisesti edukseen neljästätoista muusta loppukilpailuun hyväksytystä kaunottaresta. Satu Östring valittiin myös lehdistön ihannetytöksi.

Tavallisuudesta poiketen valittiin tällä kertaa peräti neljä perintöprinsessaa. Ensimmäiseksi perintöprinsessaksi tuli tamperelainen kampaaja Marita Gellman, toiseksi helsinkiläinen mannekiini Terttu Ronkanen, kolmanneksi konttoristi Ghita Grönholm Tammisaaresta ja neljänneksi konttoristi Tarja Palenius Lohjalta.

Savolaisukko on käynyt lääkärissä. Eukko kyselee kotiin tultua:

— Löytikö se tohtuor sinussa mittää vikkoo?

— Eehän se löytännä muuta kuv vähä kuumetta vasemmasta kaenalosta.

Tavaralentoa Moskova—Pariisi

Moskova. — Neuvostoliiton siviili-ilmailun ensimmäinen kansainvälinen tavarankuljetuslinjan reitillä Moskova-Pariisi aloitti viime viikolla toimintansa. Neuvostoliittolaisten lentäjien ohjaama AN-12- tyyppinen kuljetuskone tulee lentämään kerran viikossa Pariisiin ja sieltä takaisin. Lento Ranskaan tapahtuu torstaisin ja paluu Neuvostoliittoon seuraavana päivänä. Nelimoottoriset AN- 12-kuljetuskoneet voivat kuljettaa kaikenlaisia tavaroita, jopa autoja ja suuria työstökoneita. Sopimuksen mukaisesti linjan ylläpidosta aiheutuvat kulut ja tulot tasataan Aeroflotin ja Air France-lentoyhtiöiden kesken.

Moskova—Pariisi tavarankuljetuslinjan avaamisen johdosta järjestetyssä lehdistötilaisuudessa kertoi eräs Aeroflotin johtajista, että kuluvan kuun lopulla edellytetään avattavaksi vielä toinenkin kansainvälinen tavarankuljetuslinja reitillä Moskova — Teheran — Karachi — Ceylon — Djakarta. Hän huomautti, että n-liitolaiset matkustajakoneet lentävät nykyään säännöllisesti 39 maahan.

Italian kriisi ei selkene

Rooma. — Italian presidentti Giuseppe Saragat tapasi lauantaina erikseen sosialistien, sosiaalidemokraattien ja liberaalien johtajat yrittäen pikimmiten saada päättymään kaksi viikkoa kestäneen hallituskrisin.

Neuvottelujen jälkeen liberaalit vahvistivat vastustavansa Aldo Moron johtamaa keskustavasemmistolaista kokoomushallitusta, joka kaatui 21. tammikuuta. Siihen kuului kristillisdemokraatteja, sosialisteja, sosiaalidemokraatteja ja tasavaltalaisia. Liberaalien johtaja Giovanni Malagodi sanoi että olisi pidettävä parlamenttivaalit.

Sosialistinen senaattori Giusto Tolloy sanoi puolueensa pitävän nykytilannetta "hyvin vakavana ja monimutkaisena". Hän kieltäytyi koskettelemasta presidentin kanssa käymäänsä keskustelua.

Erikoistarjous
'Valitut Palat'
lehden
uusille ja lahjatilauksille sekä uudistuksille:

1 vk.	$2.97
2 vk.	5.94
3 vk.	8.91

sekä
canadalaisen englanninkielisen painoksen
'Reader's Digest'
lehden
uusille tilauksille ainoastaan:

23 kuukautta	$2.97
12 kuukautta	$1.97

Erikoistarjoukset voimassa elokuun 31 päivään asti
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing
COMPANY LIMITED
P.O. Box 69 Sudbury, Ont.

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

JENSEN'S BUILDING CENTRE
1716 Regent St. S. — Puhelin 674-2722 — Sudbury
HALLIDAY TALOJA, KESÄASUNTOJA JA AUTOVAJOJA
Suosittuja Kyanize maaleja halvalla
TEEMME RAKENNUKSIEN UUDISTUKSIA JA KORJAUKSIA — KUSTANNUSARVIOT VAPAASTI

KOKOUSKUTSU

Canadan Suomalaisen Järjestön
Sudburyn osaston
VUOSIKOKOUS
Finnish-haalilla, Sudburyssa
Sunnuntaina, helmik. 13 p. klo 1 ip.
KAIKKI JÄSENET MUKAAN!
JOHTOKUNTA.

Omnibus-kirjojen kolme suurteosta

MAUPASSANTIN PARHAAT
306 SIVUA - HINTA SID. $4.50
Maupassantin parhaat sisältää kaksikymmentäkaksi novellia, jotka kuuluvat mestarin parhaimmistoon: Huviretki, ystävykset, seikkailu Pariisissa, pelkuri, neiti Fifi, Marroca, hullu, palvelustytön tarina, merkki, pierrot, kevät, rouva Parise, Rosalie Prudent, tuo sikamainen Marin, Martinin tyttö, anteeksianto, Simonin isä, ovi, kunniamerkki, vuokraemäntä, Andren vaiva, halko, sijainen; kärpänen, rouva Hussonin ruusupoika, isä Amable, satama ja sateenvarjo.

AIKAMME MESTARIKERTOJIA
318 SIVUA - HINTA SID. $4.50
Ruotsin Akatemian vuosittain jakamasta Nobelin kirjallisuuspalkinnosta on muodostunut eräänlainen kirjallisuuden korkein mittapuu. Valitsijoiden tehtävä on epällemättä vaikea ja epäkiitollinen. Niiden runsaan kuuden vuosikymmenen aikana, jolloin tätä tunnustuspalkintoa on jaettu, onkin syystä tai toisesta useita aikamme merkittäviä kirjailijoita unohdettu tai jätetty syrjään. Tähän Omnibus-sarjaan on valittu kaksikymmentä mestarikertojaa, joiden kirjallinen elämäntyö — varmasti paremmin kuin monien palkittujen — olisi tämän tunnustuksen ansainnut. Kirjailijat esiintyvät valikoimassa kuolinvuotensa mukaisessa järjestyksessä: Zola, Tsehov, Tolstoi, Twain, Strinberg, James, Proust, Mansfield, Conrad, Kafka, Lawrence, Gorki, Joyce, Woolf, Musil, Dreiser, Andersen-Nexö, Brecht, Kazantzakin ja Blixen.

KAIKKIEN AIKOJEN RAKKAUS
322 SIVUA - HINTA SID. $4.50
on perin epäsovinnainen rakkauskertomusten valikoima. Sen kirjoittajat ovat tutkineet rakkauden arvoitusta eri aikoina ja erilaisissa elämänympäristöissä. Kirjoittajien joukossa on sellaisia rakkauden mestarikuvaajia kuin Guy de Maupassant, Colette, Anton Tschov, D. H. Lawrence, Thomas Mann, Wolfgang Borchert, Halldor Laxnes ja Mika Waltari. Tässä valikoimassa avautuu vivahteikkaita näkymiä rakkauden aina uuteen ja elävään maailmaan.

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Limited
100 Elm St. West P. O. Box 69, Sudbury, Ont.